Špeciálna základná škola, Partizánska 909, 980 55 Klenovec

„Moderná škola – otvorené spoločenstvo žiakov, učiteľov a rodičov“

Školský vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie

Motto

„Myseľ osvietime, srdce zušľachtíme, žiaka do života pripravíme.“)

Názov školského vzdelávacieho programu	***ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE***
Stupeň vzdelania	**primárne vzdelanie**
Dĺžka štúdia	**pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia - 9 rokov** **pri absolvovaní prípravného ročníka - 10 rokov**
	pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia - 10 rokov
	pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia - 10 rokov
Vyučovací jazyk	**slovenský**
Študijná forma	**denná**
Druh školy	**škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami**
PREDKLADATEĽ	
Názov školy	**Špeciálna základná škola**
Adresa	**Partizánska 909, 980 55 Klenovec**
IČO	**35984899**
Riaditeľ školy	**PhDr. Janka Pohorelská**
Koordinátori pre tvorbu ŠkVP	**Mgr. Katarína Hendlová, Mgr. Janka Mrnková**
Kontakty	
Tel.	**047 / 54 84 256 , 0907 886 697**
e-mail	**szsklenovec@atlas.sk**
	jankapohorelska@gmail.com
webové sídlo	**www.szsklenovec.eu**
ZRIAĎOVATEĽ	
Názov	**Okresný úrad Banská Bystrica**
Adresa	**Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica**
Kontakt	**048 / 43 06 600**
Platnosť dokumentu	**1.9.2016**
Prerokované v Pedagogickej rade	**2.9.2016**
Prerokované v Rade školy	**28.9.2016**
Podpis riaditeľa	

Platnosť ŠkVP Revidovanie ŠkVP ISCED 1	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy...
platnosť ŠkVP - Prípravný, 1., 2., 5. a 6. ročník	01.09.2016	nový ŠkVP
revidovanie ŠkVP platnosť ŠkVP	01.09.2017	ročníky 3. a 7. variant A a B
revidovanie ŠkVP platnosť ŠkVP	01.09.2018	ročníky 4. a 8. variant A a B ŠkVP pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím
revidovanie ŠkVP platnosť ŠkVP	01.09.2019	ročník 9. variant A a B ŠkVP pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia
revidovanie ŠkVP platnosť ŠkVP	01.09.2020	ročník 10. variant B zmena v učebnom pláne v ŠkVP pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia organizačná zmena - zrušenie pracovného miesta zástupcu riaditeľky školy
revidovanie ŠkVP platnosť ŠkVP	1.9.2022	prípravný ročník ŠkVP pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia Aktualizácia všeobecnej časti
revidovanie ŠkVP platnosť ŠkVP		
revidovanie ŠkVP platnosť ŠkVP		
revidovanie ŠkVP platnosť ŠkVP		
revidovanie ŠkVP platnosť ŠkVP		

OBSAH

1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY 5

2 ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA 15

3 ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA 27

4 ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA 38

5 ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S VIACNÁSOBNÝM POSTIHNUTÍM V KOMBINÁCII S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM 48

6 PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE 54

7 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA 65

8 OBSAH VZDELÁVANIA PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

9 OBSAH VZDELÁVANIA PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

10 OBSAH VZDELÁVANIA PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

PRÍLOHY

1. INTEGROVANÉ TEMATICKÉ VYUČOVANIE - PRÍPRAVNÝ - 4. ROČNÍK

2. TEMATICKÉ VÝCHOVNO-VZDELÁVACIE PLÁNY PRE 5. – 9. ROČNÍK

3. INDIVIDUÁLNY VZDELÁVACÍ PROGRAM

1 Všeobecná charakteristika

Z histórie

Prvá osobitná škola v Klenovci bola zriadená v roku 1950. Mala jednu triedu. V roku 1961 sa rozšírila na 2-triednu. V roku 1971 bola Osobitná škola v Klenovci zrušená a všetci žiaci boli preradení do Základnej školy v Klenovci. V roku 1985 bola Osobitná škola v Klenovci znovu otvorená. Na začiatku mala jednu triedu a postupne, ako pribúdali žiaci, sa rozširovala. V roku 2000, keď bola Osobitná škola premenovaná na Špeciálnu základnú školu, mala škola 5 tried.

Súčasnosť

Špeciálna základná škola v Klenovci je škola s právnou subjektivitou. Poskytuje výchovu a vzdelávanie žiakom s mentálnym postihnutím. Pri výchove a vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím sa podľa § 94 ods. 2 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 245/2008 Z. z.) postupuje podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím.

Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím sa uplatňuje pri vzdelávaní žiakov s touto diagnózou v základnej škole podľa § 94 ods.1 písm. a) a b) zákona č. 245/2008 Z. z., t.j. v špeciálnej základnej škole pre žiakov s mentálnym postihnutím a v ďalších školách pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, v špeciálnych triedach základných škôl alebo pri individuálnom začlenení. Vymedzuje špecifické potreby a požiadavky na komplexnú odbornú starostlivosť o žiakov s mentálnym postihnutím v školách, kde sú vzdelávaní.

Podľa § 97 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z., základná škola podľa § 94 ods. 2 písm. a), ktorá vzdeláva žiakov s mentálnym postihnutím alebo s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným postihnutím, sa vnútorne člení podľa stupňa mentálneho postihnutia žiakov na :

a) variant A pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia,
b) variant B pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia,
c) variant C pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia alebo pre žiakov s mentálnym postihnutím, ktorí majú aj iné zdravotné postihnutie, sú držiteľmi preukazu zdravotne ťažko postihnutých a nemôžu sa vzdelávať podľa variantu A alebo B.

Výchova a vzdelávanie sa uskutočňuje podľa vzdelávacích programov pre deti a žiakov s mentálnym postihnutím, a to s využitím špeciálnych učebných pomôcok a kompenzačných pomôcok, ktoré spolu s učebnicami a špeciálne upravenými učebnými textami podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb dieťaťa alebo žiaka poskytuje bezplatne škola, v ktorej sa vzdeláva. Triedu možno zriadiť pre najmenej štyroch žiakov. Najvyšší počet žiakov v triede pre žiakov s mentálnym postihnutím (ŠZŠ - variant A) je: prípravný a prvý ročník - 6 žiakov, druhý ročník až piaty ročník - 8 žiakov, šiesty ročník až deviaty ročník - 10 žiakov. Riaditeľ školy môže povoliť prekročenie najvyššieho počtu žiakov v triede najviac o dvoch.

Súčasťou školy je podľa zriaďovacej listiny školy Školský klub detí pri ŠZŠ v Klenovci, Partizánska 909. ŠKD zabezpečuje pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku, výchovu a vzdelávanie v čase mimo vyučovania a v čase školských prázdnin.
Škola poskytuje pre žiakov zmysluplné trávenie voľného času prostredníctvom širokej ponuky záujmových útvarov.

1. 1 Charakteristika školy a žiakov

Špeciálna základná škola v Klenovci stojí v strede obce neďaleko evanjelického kostola a DD a DSS. Škola má päť tried, v ktorých sa v školskom roku 2022/2023 bude vyučovať 38 žiakov rôznych ročníkov variantu A, B a C. V jednej triede sa vyučujú žiaci dvoch /resp. troch ročníkov. Zriadená je aj trieda pre žiakov s IVP. Počet tried nie je stabilný, pretože počet žiakov je v jednotlivých školských rokoch rôzny.

Školu navštevujú žiaci z obce Klenovec a okolia. Žiaci majú rôzny stupeň mentálneho postihnutia, 74 % žiakov sa vzdeláva podľa variantu A, 16 % žiakov podľa variantu B a 10 % podľa variantu C. V škole sa vzdelávajú aj žiaci s viacnásobným postihnutím, pričom primárne je mentálne postihnutie.

Pri výchove a vzdelávaní žiakov naša škola veľmi dobre spolupracuje s z Centrom špeciálno-pedagogickej prevencie pri ŠZŠ v Hnúšti a s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Rimavskej Sobote.

1. 2 Personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Edukačný proces na našej škole pri počte piatich tried a jedného oddelenia ŠKD zabezpečuje 13 pedagogických zamestnancov – riaditeľ, päť učiteľov, jedna vychovávateľka, dvaja asistenti učiteľa na plný úväzok, jeden na čiastočný úväzok. Počet pedagogických zamestnancov závisí od počtu žiakov školy, ktorý sa môže meniť.

Vedúci pedagogickí zamestnanci:

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, vykonali druhú atestáciu, spĺňajú podmienky dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, ukončili funkčné vzdelávanie,
- sú odborne pripravení na riadenie pracovnej skupiny a osvojené manažérske zručnosti uplatňujú pri riadení pracovného kolektívu,
- podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov,
- zabezpečujú podmienky pre dobrú klímu v oblasti personálnych vzťahov – vo vzťahu k žiakom, v rámci pedagogického zboru a vo vzťahu k rodičom a širšej komunite.

Pedagogickí zamestnanci:

- spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou,
- preukazujú profesijné kompetencie pri práci so žiakmi, rodičmi,
- uplatňujú zásady tímovej práce, kooperatívneho a konštruktívneho riešenia problémov.

Všetci pedagogickí zamestnanci spĺňajú kvalifikačné predpoklady pre výkon pracovnej činnosti, sú plne kvalifikovaní (učiteľstvo+ŠP–PMP). Pedagogickí asistenti spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou. Pracujú v triedach, v ktorých sa vzdelávajú žiaci so stredným stupňom mentálneho postihnutia, príp. s viacnásobným postihnutím, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia.

Stredný manažment tvoria:

- ***vedúci metodického združenia*** – koordinuje prípravu pedagogickej dokumentácie, podieľa sa na vypracovaní návrhu plánu profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov, podieľa sa na organizovaní rozvoja profesijných kompetencií, vykonáva poradenskú činnosť zameranú na kvalitu edukačného procesu, podieľa sa na tvorbe a evalvácii ŠkVP,
- ***výchovný a kariérový poradca*** - vykonáva činnosti výchovného poradenstva prostredníctvom informačných, koordinačných, konzultačných, metodických a ďalších súvisiacich činností a sprostredkúva odbornú terapeuticko-výchovnú činnosť, vykonáva poradenstvo pri riešení osobnostných, vzdelávacích, profesionálnych a sociálnych potrieb detí a kariérové poradenstvo, spolupracuje s triednymi učiteľmi s odborníkmi CPPPaP a CŠPP, vykonáva činnosti v oblasti prípravy žiakov na ich vstup na trh práce,
- ***školský koordinátor vo výchove a vzdelávaní*** - koordinuje primárnu prevenciu drogových závislostí a ďalších sociálno-patologických javov, koordinuje preventívne opatrenia školy, zameriava sa na ochranu detí pred drogovými závislosťami, fyzickým alebo psychickým násilím a prejavmi šikanovania (školský koordinátor pre PDZaSPJ)
- ***vedúci vzdelávacej oblasti – Človek a príroda*** - koordinuje prípravu pedagogickej dokumentácie v príslušnej oblasti, podieľa sa na vypracovaní návrhu plánu profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov, podieľa sa na organizovaní rozvoja profesijných kompetencií, vykonáva poradenskú činnosť zameranú na kvalitu edukačného procesu v príslušnej oblasti (školský koordinátor pre environmentálnu výchovu),
- ***vedúci vzdelávacej oblasti – Človek a hodnoty*** - koordinuje prípravu pedagogickej dokumentácie v príslušnej oblasti, podieľa sa na vypracovaní návrhu plánu profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov, podieľa sa na organizovaní rozvoja profesijných kompetencií, vykonáva poradenskú činnosť zameranú na kvalitu edukačného procesu v príslušnej oblasti (školský koordinátor pre VMRaVZ).

1. 3 Organizácia prijímacieho konania

Do Špeciálnej základnej školy v Klenovci sa prijímajú žiaci, ktorí sa vzhľadom na svoje zdravotné znevýhodnenie nemôžu úspešne vzdelávať v základnej škole. Žiaci sa prijímajú v zmysle zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle zákona NR SR č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a v súlade s § 7 ods. 1 až 4 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách na základe diagnostických vyšetrení, na žiadosť rodiča a s informovaným súhlasom rodiča alebo iného zákonného zástupcu.

Do prípravného ročníka sú prijímaní žiaci, ktorí dosiahli vek 6 rokov, na základe žiadosti rodiča, príp. iného zákonného zástupcu a na základe odporúčania odborníkov z CŠPP. Sú to žiaci s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, ktorí neboli zaškolení v materskej škole, alebo majú odloženú povinnú školskú dochádzku, resp. dodatočne odloženú povinnú školskú dochádzku. Po absolvovaní prípravného ročníka odborníci v CŠPP vykonajú rediagnostické vyšetrenie a posúdia možnosti ďalšieho vzdelávania žiakov.

1. 4 Dlhodobé projekty

Naša škola je od roku 2004 zapojená do projektu INFOVEK. Asociácia projektu zapožičala škole spolu už 5 žiackych a 1 učiteľský PC. Zároveň sme získali vzdelávací SOFTWÉR a rôzne výukové programy ako aj bezplatný prístup na internet. Z iných projektov získala školy ďalšie vybavenie technikou IKT. Počítačová učebňa je využívaná počas výchovno-vzdelávacieho procesu, práca na PC žiakov veľmi zaujíma a motivuje. V popoludňajších hodinách je učebňa využívaná zamestnancami školy, žiakmi v čase počítačového záujmového útvaru, v rámci triednických hodín. Poskytujeme bezplatný prístup k PC a na internet aj rodičom, ako aj širokej verejnosti.

Medzinárodné projekty

Zelená škola

Zelená škola je certifikačno-vzdelávací program, ktorý je súčasťou celosvetovej siete Eco-Schools. Zelená škola vychádza z princípu, že nie je možné sa o ochrane životného prostredia len učiť, ale že je nevyhnutné sa zároveň snažiť o zmenu v našom konaní. Zahŕňa celú školu - žiakov, učiteľov, nepedagogických pracovníkov spolu s rodičmi, samosprávou, médiami, miestnymi organizáciami. Riadi sa podľa metodiky, ktorej jadrom je participácia žiakov vypracovanej podľa systémov environmentálneho riadenia EMAS/ISO 14 001. Podporuje tímovú prácu a pomáha vytvárať spoločnú víziu školy, ktorá rešpektuje a prakticky chráni životné prostredie. Do projektu sme boli zapojení 4 roky od 2012/2013 – 2015-2016.

Škola priateľská k deťom

Dlhodobo spolupracujeme s organizáciou UNICEF a každoročne sa zapájame do projektu Škola priateľská deťom. Škola priateľská deťom je globálnou iniciatívou detského fondu UNICEF. Jej cieľom je vytvárať prostredie priateľské deťom v školách a školských zariadeniach na základe uplatňovať ako kľúčový faktor Dohovor o právach dieťaťa.

Recyklohry

V rámci projektu Recyklohry je naša škola vybavená zbernou nádobou na vyradené drobné elektrozariadenia. Zberná nádoba poskytnutá spoločnosťou ASEKOL SK je umiestnená v budove školy.
Za nazbierané drobné elektrozariadenia a splnené úlohy získava škola body, za ktoré žiakom môžeme obstarať z katalógu odmien rôzne učebné pomôcky, hry, či rôzne vybavenie pre voľný čas.

V rokoch 2010-2012 (30 mesiacov) implementovala naša škola projekt s názvom: *„Myseľ osvietime, srdce zušľachtíme, žiaka do života pripravíme“*, financovaný zo štrukturálnych fondov EÚ, výzva - OPV-2009/3.1/01-SORO, Prioritná os 3 - Podpora vzdelávania osôb s osobitými vzdelávacími potrebami, opatrenie 3.1 Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít. Projekt bol k 31. 7. 2012 ukončený.
Celkový čas realizácie aktivít projektu: od 02/2010 - do 07/2012**.**

Špecifické ciele:

- Uľahčenie prístupu MRK k IKT.
- Zvýšiť integráciu MRK do spoločnosti.
- Zvyšovať kvalifikáciu pedagogického personálu pre prácu s MRK.
- Špecializované vzdelávanie žiakov MRK smerujúce k pokračovaniu štúdia.
- Inovácia didaktických prostriedkov.

Aktivity projektu boli zamerané:

- na tvorbu a implementáciu nového vzdelávacieho programu IKT, prostredníctvom ktorého žiaci prípravného až 9. ročníka ŠZŠ získajú potrebné vedomosti a zručnosti pri práci s IKT,
- na tvorbu a implementáciu nového vzdelávacieho programu Príprava pre život, prostredníctvom ktorého žiaci 5. až 9 ročníka získajú vedomosti, zručnosti potrebné pre úspešnú integráciu do spoločnosti,
- na špecializované vzdelávanie žiakov ŠZŠ v rozličných oblastiach života, prostredníctvom ktorých budú rozvíjané vedomosti, zručnosti a návyky, ako aj kľúčové kompetencie žiakov potrebné pre integráciu do spoločnosti, ako aj pre potreby pracovného trhu,
- na vzdelávanie pedagogických pracovníkov ŠZŠ, prostredníctvom ktorého si rozšíria a nadobudnú nové vedomosti a zručnosti potrebné pre prácu s MRK,
- na inováciu učebných pomôcok a didaktických prostriedkov.

Vypracovali sme učebný plán, učebné osnovy, nové učebnice a pracovné listy k dvom novým predmetom, ktoré budú súčasťou aj ŠKvP – Čarujeme s počítačom pre prípravný až 4. ročník a Príprava pre život pre 5. až 9. ročník. Žiaci i učitelia sú zúčastňujú rôznych vzdelávacích aktivít podľa plánu projektu. Zakúpili sme nové učebné pomôcky na niektoré predmety, vybavenie cvičnej kuchynky, školskej dielne, odbornú a náučnú literatúru, softvérové programy na vyučovanie.
Taktiež sme boli zapojené do národného projektu „Modernizácia vzdelávacieho procesu na ZŠ."

Každoročne sa zapájame do výziev organizovaných Nadáciou pre deti Slovenska, Kontom Orange, MŠVVaŠ SR rozvojové projekty.

1. 5 Spolupráca s rodičmi a inými subjektami

Spolupráca s rodičmi a zákonnými zástupcami žiakov je veľmi špecifická a problematická, preto jej venujeme veľkú pozornosť. S rodičmi veľmi úzko spolupracujeme napriek tomu, že pri škole neexistuje ZRPŠ. Rodičia sú zväčša neprístupní riešeniu problémov s ich deťmi. Väčšina sa nezaujíma o edukačné výsledky svojich detí, avšak veľmi sa zlepšila spolupráca v oblasti riešenia problémov v správaní, ako aj v dochádzke. Neustále hľadáme nové spôsoby spolupráce, snažíme sa rôznymi zaujímavými aktivitami rodičov pritiahnuť do školy, zaujať ich, aktívne zapojiť do činnosti školy a ich detí. Organizujeme rôzne súťažno-zábavné stretnutia, v rámci pomoci realizujeme burzy obnoseného šatstva.

Spolupráca s inými subjektami:
Obecný úrad v Klenovci, MKS Klenovec, Obecná polícia
Pri realizácii rôznych kultúrnych ako aj športových podujatí spolupracujeme s OÚ a MKS.

OZ Agáta – občianske združenie zriadené pri škole.

Komunitné centrum, Terénni sociálni pracovníci
Naša škola spolupracuje so zamestnankyňami Komunitného centra v obci, organizujeme spoločné aktivity so žiakmi. Pri riešení rôznych problémov so žiakmi, rodičmi nám ochotne pomáhajú komunitní pracovníci pri obci.

Občianske združenie RODON Klenovec
Veľmi dobrú spoluprácu máme s OZ RODON v Klenovci, a to najmä pri organizačnom zabezpečení rôznych aktivít, či akcií, pri príprave projektov, poskytujú poradenstvo.

ŠZŠ Hnúšťa a CŠPP pri ŠZŠ v Hnúšti, CPPPaP Rimavská Sobota.
Naša škola veľmi dobre spolupracuje so ŠZŠ v Hnúšti, s CŠPP pri ŠZŠ v Hnúšti. Odborníci tejto poradne nám poskytujú odbornú pomoc pri riešení problémov so žiakmi, či už v učení, alebo správaní. Okrem poradenskej činnosti zabezpečujú vyšetrenia žiakov, ktorých rodičia žiadajú o prijatie do našej školy, taktiež vykonávajú rediagnostiky našich žiakov podľa

potreby. CPPPaP nám poskytuje odborníkov v rámci realizácie besied a rôznych vzdelávacích podujatí organizovaných pre žiakov.

ZŠ s MŠ V. Mináča Klenovec
V spolupráci s ostatnými školskými inštitúciami organizujeme rôzne súťaže a podujatia, kultúrne, športové, ale i vzdelávacie.

Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb Klenovec
V spolupráci s DDaSS v Klenovci pripravujeme s deťmi pre obyvateľov domova kultúrne programy.

Ostatní:
Škola ďalej spolupracuje s detským pediatrom, praktickým lekárom pre dospelých, s výrobnými podnikmi v obci, s Úradom práce, rodiny a sociálnych vecí v Rimavskej Sobote a s pracoviskom v Hnúšti, s Odborom služieb zamestnanosti - oddelenie informačno-poradenských a sprostredkovateľských služieb, s Odborom sociálnych vecí a rodiny.

1. 6 Materiálno–technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Našu školu tvoria dve budovy stojace vedľa seba. V hlavnej budove školy sa nachádza päť klasických učební – triedy, počítačová učebňa, telocvičňa, zborovňa, sociálne zariadenia. Veľkosťou sú triedy vyhovujúce. Pomerne malá je počítačová učebňa.

V priestoroch vedľajšej budovy školy sú dve učebne – triedy, v ktorých je popoludní školský klub detí. Na prízemí sa ešte nachádza cvičná kuchynka na vyučovanie PVC – práce v domácnosti (varenie, pečenie), plynová kotolňa, sklad, sociálne zariadenia pre žiakov a zamestnancov. Na poschodí sa nachádzajú kancelárie riaditeľky školy, ekonómky a archív.

Do areálu školy patrí školský dvor a školský pozemok na vyučovanie prác na školskom pozemku v rámci pracovného vyučovania. Nachádza sa tu aj dielňa na vyučovanie PVC.

V roku 2018 sa škola zapojila do výzvy Ministerstva životného prostredia SR - Operačný program Kvalita životného prostredia zameraná na znižovanie energetickej náročnosti verejných budov. V rámci tejto výzvy boli podané dva projekty a oba boli úspešné, a tak v rokoch 2020-2022 boli obidve budovy školy kompletne zrekonštruované. Budovy majú novú fasádu, sú kompletne zateplené, zateplené sú aj podlahy a povala, vymenené boli všetky otvorové konštrukcie, prebehla kompletná rekonštrukcia vykurovacieho systému, plynovej kotolne, elektroinštalácie. V budove na Partizánskej bola vybudovaná nová plynová kotolňa. Vo všetkých triedach sa nachádzajú rekuperačné jednotky, budova má modernú meraciu techniku a reguláciu, fotovoltalické panely na ohrev TÚV. Na vstupe do obidvoch budov sú vybudované rampy pre vozíčkarov, nové zábradlie a strieška nad rampami. Nová strieška je aj nad schodišťom do budovy vchod od cesty, schodište bolo taktiež opravené.

Zrekonštruovali sme aj školský dvor. Plocha medzi obidvoma budovami škola bola pokrytá zámkovou dlažbou, vybudovali sme chodníky, vymenili sme vstupnú bránu do školy. Zlepšil sa celkový dojem pri vstupe do školy, estetický vzhľad vonkajšieho areálu i vnútorných priestorov je veľmi dobrý.

Vybavenie školy školským nábytkom je vyhovujúce. Vybavenie školy modernou technikou IKT je sa postupne zhoršuje. Škola má k dispozícii interaktívnu tabuľu Promethean, interaktívnu tabuľu QOMO, 5 ks systémy eBeam, CD prehrávače /3 ks/, DVD prehrávač, 12 PC pre žiakov s prístupom na internet, 15 notebookov taktiež s prístupom na internet, 5 dataprojektorov, 20 tabletov a Samsung school. Stolné PC ako aj niektoré notebooky sú už dosť zastaralé, ich životnosť sa už skončila, avšak ešte sa niektoré používajú. Niektoré výukové programy už nie je možné nainštalovať, nemajú potrebné funkcie, často vypadávajú, resp. pracujú veľmi pomaly. V triedach sú keramické tabule a v dvoch triedach pre najmenších žiakov sme zabezpečili maľované tabule – tzv. chytré steny. Moderné IKT technológie zavádzame postupne do všetkých predmetov. Zakúpili sme výukové programy na rôzne predmety, čím motivujeme žiakov k učeniu a zároveň učíme moderne a hravo. Pripojenie na internet je možné v obidvoch budovách i na školskom dvore zriadením systému WiFi. Pedagógovia majú k dispozícii odbornú a náučnú literatúru pre učiteľov a žiakov. Fond učebníc je na pomerne dobrej úrovni. Problém býva najmä s pracovnými listami na druhom stupni.

Vybavenie pre edukáciu v jednotlivých predmetoch je na primeranej úrovni. Podľa možností a potrieb školy sa vybavenie modernizuje a dopĺňa. Pracovné vyučovanie patrí u nás medzi profilové predmety. Škola má vybavenú školskú dielňu a cvičnú kuchynku. Pestovateľské práce sa vyučujú v areáli školského dvora a na školskom pozemku, ktorý je pomerne malý. Kreatívne a iné zaujímavé pomôcky na výtvarnú výchovu, či pracovné vyučovanie a nám darí zabezpečovať z rôznych projektov. Škola disponuje modernými učebnými pomôckami na biológiu, fyziku a niektoré iné predmety. Zakúpili sme farebnú tlačiareň, laminátor, hrebeňovú väzbu, tepelnú väzbu. Množstvo pomôcok si vyrábajú učiteľky svojpomocne.

V škole sa nachádza telocvičňa, ktorá síce nemá rozmery riadnej telocvične, ale je prispôsobená na vyučovanie telesnej výchovy po bezpečnostnej aj materiálnej stránke. Je vybavená ochrannými krytmi na oknách, vykurovacích telesách a svietidlách. Taktiež je dostatočne vybavená športovým náradím a náčiním. Na realizáciu niektorých športových aktivít je však nepostačujúca. Škola nemá k dispozícii riadne športovisko, na tento účel využíva školský dvor. V jednej časti areálu sme vytvorili ekoučebňu. Taktiež využívame multifunkčné ihrisko na sídlisku, prípadne futbalové ihrisko v obci.

Škola nemá vlastnú jedáleň, ani výdajňu stravy. Žiaci a zamestnanci školy majú zabezpečenú stravu v Školskej jedálni pri ZŠ s MŠ V. Mináča.

1. 7 Škola ako životný priestor

Žiaci a zamestnanci školy trávia v škole denne množstvo času. Na nás zamestnancoch závisí, či budeme chodiť do školy s radosťou, pozitívne naladení, alebo v strese a v strachu pred nepríjemným očakávaním. Je veľmi dôležité, aby sme sa všetci a najmä žiaci cítili príjemne, bezpečne, aby sme do našej školy chodili radi. Všetci si uvedomujeme, že sa podieľame na kvalite školského prostredia. Preto sa snažíme o vytváranie priateľskej atmosféry, o príjemné, pokojné prostredie. Snažíme sa, aby naša škola vyzerala esteticky, útulne, no najmä čisto. Postupne vymieňame starý nábytok v triedach, ako aj celej budove. Vymaľovali sme všetky priestory školy, všade je kvetinová výzdoba. Dôraz kladieme na jemnú farebnosť, pestrosť, no zároveň jednoduchosť a primeranosť postihnutiu našich žiakov. Vo vestibule ako aj v triedach pravidelne aktualizujeme informačné tabule, nástenky, vystavujeme práce žiakov. Areál školy pravidelne čistíme, upravujeme, staráme sa o kvetinové záhony, skalku, trávnaté porasty. Vysadili sme si popri oplotení stromčeky, v areáli školy a pred budovou školy okrasné kríky.

Veľmi dôležité pre všetkých je vytváranie neohrozeného prostredia naplneného atmosférou dôvery a dôveryhodnosti. Harmonické vzťahy v kolektíve, porozumenie, tolerancia, slušná komunikácia, pomoc iným, otvorenosť, dôvera, sloboda, ale zároveň zodpovednosť, to sú hodnoty, ktoré všetci uznávame a dodržiavame a spolu s dodržiavaním tradícií tvoria kultúru našej školy.

1. 8 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Bezpečnosť žiakov a zamestnancov školy patrí medzi prioritné úlohy školy. Dôležitá je vhodná štruktúra práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, ako aj vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek a postihnutie žiakov.

V prípravnom ročníku až štvrtom ročníku sa vyučuje v jednom slede najviac päť vyučovacích hodín, v piatom ročníku až deviatom ročníku najviac šesť vyučovacích hodín. Vyučovacia hodina trvá 45 minút, poslednú vyučovaciu hodinu možno skrátiť na 40 minút. V prípravnom až ročníku je podľa školského vzdelávacieho programu zavedené integrované tematické vyučovanie, organizácia vyučovania je formou blokovej výučby.

Za oblasť BOZP zodpovedá technik BOZP a PO. Škola plní množstvo úloh na zabezpečenie bezpečných a zdraviu vyhovujúcich podmienok vyučovania.

Triedy a ostatné priestory v škole sú vybavené protišmykovou podlahou. Triedy sú dostatočne osvetlené, sú vybavené žiackym nábytkom zodpovedajúcim výške žiakov. V škole je zabezpečený pitný režim, a to pitnou vodou z obecného vodovodu. Všetky nebezpečné

predmety a priestory sú označené a pravidelne kontrolované. Obidve budovy sú vybavené lekárničkami, ktoré sa pravidelne kontrolujú a dopĺňajú.

Na zabezpečenie BOZP vykonávame:

- pravidelne 2 x ročne vykonajú triedni učitelia pre žiakov preukázateľne poučenie o BOZP, o vnútorných predpisoch, povinnostiach žiakov,
- učitelia TSV/ZTV, PVC, vedúci záujmových útvarov 2 x ročne preukázateľne poučia žiakov o BOZP na svojich predmetoch,
- poučenie o BOZP pre žiakov vykonajú učitelia pred každou akciou, ktorá sa uskutoční v rámci vyučovania (resp. v čase mimo vyučovania) mimo školy,
- žiak sa môže zúčastniť rôznych súťaží, exkurzií, výletov a iných školských akcií organizovaných školou mimo školy len po písomnom súhlase zákonného zástupcu,
- všetci zamestnanci dbajú na dodržiavanie všetkých vnútorných predpisov o BOZP,
- presné vymedzenie povinností žiakov a zamestnancov v oblasti BOZP stanovuje Školský poriadok, Pracovný poriadok,
- všetci pedagogickí zamestnanci sú povinní dodržiavať psychohygienické zásady na vyučovaní,
- pri uzatvorení pracovnej zmluvy (dohody) s novým zamestnancom je povinný sa zúčastniť vstupnej inštruktáži a vstupného školenia o BOZP,
- pravidelne sú všetci zamestnanci povinní sa zúčastniť školenia o BOZP, PO a CO,
- zamestnanci, ktorí majú pridelené ochranné pracovné prostriedky, sú povinní tieto používať v zmysle vnútornej smernice o OOPP,
- pravidelné previerky BOZP vo všetkých objektoch školy,
- škola má vypracovaný plánu revízií a kontrol, ktorý sa pravidelne plní a zistené závady sa priebežne odstraňujú,
- pravidelná kontrola dodržiavania hygieny, udržiavania čistoty,
- pravidelná kontrola vybavenia lekárničiek,
- pravidelná kontrola dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania omamných látok v škole a na všetkých akciách mimo školy organizovaných školou,
- o všetkých kontrolách, poučeniach o BOZP sú vedené písomné záznamy.

1. 9 Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov

V záujme sústavného skvalitňovania vyučovacieho procesu je potrebné, aby sa zamestnanci školy kontinuálne vzdelávali v rámci svojich aprobácií, v oblasti čitateľskej gramotnosti, v oblasti IKT, v oblasti finančnej gramotnosti, v oblasti využívania inovačných metód. Škola podporuje ďalšie vzdelávanie zamestnancov podľa svojich finančných a personálnych možností.

Pedagogickí zamestnanci sa každoročne zúčastňujú rôznych vzdelávacích podujatí organizovaných MPC. V najbližšej dobe sa zameriame na vzdelávanie pedagogických zamestnancov v týchto oblastiach:

- zvyšovanie kompetencií v IKT,
- integrované tematické vyučovanie, projektové vyučovanie,
- zvyšovanie kompetencií v oblasti rozvoja čitateľskej gramotnosti žiakov,
- zvyšovanie kompetencií v oblasti rozvoja finančnej gramotnosti,
- nadobúdanie a zvyšovanie vedomostí a zručností v oblastiach prierezových tém ŠkVP (multikultúrna výchova, výchova k ľudským právam, environmentálna výchova, dopravná výchova, regionálna výchova, dramatická výchova).

2 ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

„Povedz mi to, a ja to zabudnem;
ukáž mi to, a ja si to zapamätám;
nechaj ma to urobiť a ja to pochopím.“
(staré čínske príslovie)

2. 1 Ciele výchovy a vzdelávania - pedagogický princíp našej školy

Školský vzdelávací program našej školy vychádza z princípov tvorivo– humanistickej výchovy (ďalej THV), ktorej základom je humanizácia výchovy a vzdelávania v spojení s rozvojom tvorivosti žiakov. Humanistické vyučovanie je založené na dôvere v sily a schopnosti človeka, na úcte k jeho osobnosti, na uznaní jeho hodnoty ako človeka bez ohľadu na momentálny stav. Základom je partnerská spolupráca učiteľa a žiaka. Proces učenia sa u žiakov našej školy má svoje špecifiká vyplývajúce z ich postihnutia. Pri rozvoji osobnosti v ponímaní THV sa oveľa väčší dôraz kladie na rozvíjanie mimointelektových zložiek osobnosti, na nonkognitívne funkcie. Je dôležité orientovať edukáciu na rozvoj osobnosti žiaka, aby vedel samostatne tvoriť svoj život. Pri cieľavedomom usmerňovaní výučby zo strany učiteľa ako facilitátora a pri uplatňovaní spoločenských potrieb sa kladie dôraz na vlastnú aktivitu, sebavýchovu, sebahodnotenie, sebareguláciu a sebarealizáciu žiaka. Našou pedagogickou koncepciou chceme dosiahnuť, aby sa školský život žiakov čo najviac priblížil svetu dieťaťa, aby v ňom nebol stres, aby sa žiaci cítili bezpečne, aby na vyučovaní prevládala radosť, dobrá nálada, pozitívne prežívanie, zvedavosť, spolupráca, tvorivosť, snaha vedieť viac. V súvislosti so získavaním nových poznatkov, sa žiaci učia cítiť pozitívne, učia sa motivácii, žiť aj v sťažených podmienkach, získavajú kompetencie pre spoločenský život, progresívne medziľudské vzťahy. Učia sa slobode, zodpovednosti a tvorivosti.

Chceme vytvoriť zmysluplnú a prirodzenú školu otvorenú pre všetky deti. Snahou bude pripraviť také podnetné prostredie, aby každý jednotlivec mohol plne rozvinúť svoj potenciál podľa svojich možností a schopností, vytvoriť pozitívny vzťah žiakov ku škole, otvoriť ju životu a zamerať sa na prípravu do života, ako aj položiť základy celoživotného vzdelávania.

Vízia našej školy (čo chceme?)

„Chceme byť školou, do ktorej chodia deti radi.“

Rozvojové ciele školy zamerané na žiaka

1. ***Od školského roku 2022/2023 dosiahne každý žiak variantu A končiaci PŠD aspoň nižšiu reproduktívnu úroveň čitateľskej gramotnosti v dizajn štúdie PIRLS.***

2. ***Od školského roku 2023/2024 bude vedieť každý žiak končiaci PŠD vytvoriť projekt z predmetu Príprava pre život na zvolenú tému.***

Špecifické ciele :

- Cielene rozvíjať čitateľskú gramotnosť žiakov v edukačnom procese.
- Skvalitniť predprofesijnú prípravu žiakov.
- Skvalitniť spoluprácu s rodinou za účelom ďalšieho vzdelávania žiakov na OU.
- Posilniť výchovnú funkciu školy.
- Posilniť výchovné procesy zamerané na kultiváciu osobnosti žiakov.
- Rozvíjať kognitívne a psychomotorické procesy, všestrannú komunikáciu.
- Rozvíjať individuálne schopnosti a predpoklady mentálne postihnutých žiakov tak, aby si osvojili vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré dokážu využiť v osobnom živote.
- Zamerať sa na pripravenosť v praktickom živote s možnosťou prirodzenej integrácie do spoločnosti, aby sa stali jej prirodzenou súčasťou.
- Podnecovať žiakov k mysleniu na podklade názoru a k riešeniu problémov.
- Učiť žiakov chrániť si svoje zdravie a zdravie iných.

Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania sú rozvinuté kľúčové kompetencie (spôsobilosti), ako kombinácie vedomostí, skúseností a postojov žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná.

Primárne vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom nasledujúcich cieľov:

- poskytnúť žiakom primerané možnosti skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby získali záujem o poznávanie nového,
- rozvíjať cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére osobnosť žiaka v poznávacej, sociálnej , emocionálnej a morálnej oblasti,
- viesť žiakov k spoznávaniu svojich schopností, k využívaniu svojich možností, ku kompenzácii svojich obmedzení a tým k vytváraniu reálneho obrazu seba samého,
- rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa a poznávať seba samého,
- podporovať kognitívne procesy a kompetencie žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov,
- umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky, aby ich mohli využiť pri ďalšom vzdelávaní aj v občianskom živote,

- vyvážene rozvíjať u žiakov kompetencie dorozumievať sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konať,
- podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych kompetencií, najmä otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov, naučiť sa kooperovať v skupine, kolektíve a preberať na seba primeranú zodpovednosť, rozvíjať sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom a k svojmu kultúrnemu a prírodnému okoliu,
- viesť žiakov k tolerancii, znášanlivosti, porozumeniu a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami, cirkvami a náboženskými spoločenstvami,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje zdravie, aktívne ho chrániť a upevňovať, chrániť životné prostredie.

2.2 Zameranie ŠkVP a stupeň vzdelania

Zameranie našej školy vychádza z tradícií, dlhoročných skúseností, postavenia a pozície v regióne, z charakteru žiakov, požiadaviek regiónu, spoločnosti, no najmä z analýzy výchovnovzdelávacieho procesu na našej škole, z charakteristiky žiakov školy a z možností a schopností pedagogického zboru. S dôrazom na princípy humanistickej pedagogiky budeme ďalej rozvíjať silné stránky školy a maximálne eliminovať, opravovať a zdokonaľovať to, čo považujeme za nedostatky.

Logo našej školy symbolizuje, že sme škola otvorená pre všetkých dobrých ľudí s veľkým srdcom, ktorí sa chcú vzdelávať, no najmä pre deti, ich rodičov a verejnosť. Výchovno-vzdelávaciu činnosť smerujeme k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy. Formujeme u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie.

Vychovávame žiakov v duchu humanistických princípov. Pravidlo prosocionálneho myslenia ***„Nerob iným to , čo nechceš, aby robili tebe!“*** je krédom správania sa žiakov našej školy, ale i všetkých zamestnancov. Chceme, aby žiaci získali potrebné vedomosti a zručnosti, aby ich vedeli vždy správne použiť, aby si rozvíjali kľúčové spôsobilosti, aby boli komunikatívni, flexibilní, tvoriví, vedeli si vyhľadávať informácie, vedeli sa prezentovať. ***Naším cieľom je, aby každý žiak v škole zažil úspech.***

Školský vzdelávací program našej školy sa odlišuje od ŠkVP iných škôl, nakoľko učivo je výrazne redukované, čo vyplýva z charakteru žiakov školy. V záujme naplnenia cieľov nášho školského vzdelávacieho programu sme zaviedli v prípravnom až 4. ročníku integrované tematické vyučovanie formou blokového vyučovania. Zároveň sme zaviedli v prípravnom až 4. ročníku nový predmet Čarujeme s počítačom, ktorý pripraví žiakov na informatiku v ročníkoch 5. až 9.

Na základe dlhoročných skúseností získaných prácou s mentálne postihnutými deťmi, zároveň vychádzajúc zo stavu rómskej problematiky na Slovensku, neustále sa zvyšujúcej kriminality ľudí so SZP, s ich pre nás neprispôsobivým spôsobom života, zhoršujúcim sa

zdravotným stavom detí, sociálne znevýhodneným a málo podnetným prostredím, v ktorom vyrastajú, vznikla potreba zaviesť do školy predmet, ktorý by v časovej postupnosti komplexne zahrnul prípravu žiakov pre manželský, rodičovský a intímny život. Do učebného plánu sme opäť zaradili vlastný predmet Príprava pre život. Máme k nemu vypracované učebné osnovy, vytvorili sme učebnice a pracovné listy. Predmet sa vyučuje v ročníkoch 5. až 9..

V učebnom pláne sme vo všetkých ročníkoch posilnili hodiny slovenského jazyka a literatúry, a to konkrétne o literárnu výchovu, kde sa budú realizovať prvky dramatickej výchovy ako prierezovej témy. Vo variante A sme v 1. - 3. ročníku posilnili hodiny vecného učenia, v 1. a 2. ročníku pracovného vyučovania, v 4. a 5. ročníku vlastivedu, kde sme zaradili učivo prierezových tém. Od 3. ročníka sme navýšili o 1 vyučovaciu hodinu telesnú a športovú výchovu. V ročníkoch 7. – 9. sme posilnili hodiny výtvarnej výchovy ako relaxačného a terapeutického predmetu. Vo všetkých ročníkoch sme navýšili vyučovanie telesnej a športovej výchovy. V prípravnom až 4. ročníku vyučujeme vlastný predmet Čarujeme s počítačom a v 5. a 6. ročníku Informatiku.

Školský vzdelávací program kladie dôraz na všestranný rozvoj osobnosti každého žiaka. Medzi priority výchovného pôsobenia patrí vytvorenie dobrého tímu v každej triede, naučiť ich spolupracovať, komunikovať, vzájomne sa rešpektovať. Nezastupiteľné miesto má triedny učiteľ, jeho pôsobenie, postavenie, jeho rola v triednom kolektíve.

Dôležitú úlohu plní v tejto oblasti aj záujmová činnosť, činnosť školského klubu, organizovanie celoškolských kultúrnych a vzdelávacích aktivít, prístup k IKT vo voľnom čase žiakov.

Vysoký dôraz kladieme na zvyšovanie kvalitnej spolupráce rodičmi, inými školami, s inštitúciami a verejnosťou v obci, aj mimo obce na organizovanie spoločných aktivít.

Stupeň vzdelania – primárne vzdelanie

2. 3 Profil absolventa

Absolvent má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti.

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia disponuje na primeranej úrovni s nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa,
- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti v materinskom, štátnom jazyku,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať,
- vie samostatne písomne komunikovať (nakoľko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálna úroveň zrakovo-motorickej koordinácie),
- využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,

- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií,
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia,
- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností,
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať,
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

Absolvent našej školy s prihliadnutím na druh a stupeň zdravotného postihnutia:

- ***svojím vystupovaním robí dobré meno svojej škole,***
- ***je schopný vytvárať dobré medziľudské vzťahy,***
- ***je schopný sa starať o svoje psychické a fyzické zdravie, ako aj o zdravie svojich najbližších,***
- ***má pozitívny postoj ku komunikácii v štátnom jazyku,***
- ***číta s porozumením,***
- ***ovláda jednoduchou formou verbálnu a písomnú komunikáciu,***
- ***je schopný vyjadriť svoj názor,***
- ***vie aktívne počúvať,***
- ***je si vedomý svojich kvalít, je pripravený uplatniť sa v zamestnaní,***
- ***uvedomuje si, že má svoje práva a aj povinnosti,***
- ***je zodpovedný za svoj život, za rozhodnutia, ktoré vykoná.***

2. 4 Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

Vzdelávacia oblasť	Vyučovacie predmety
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	Slovenský jazyk a literatúra
	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti
	Rozvíjanie grafomotorických zručností
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	Matematika
	Čarujeme s počítačom
	Informatika
ČLOVEK A PRÍRODA	Vecné učenie
	Fyzika
	Chémia
	Biológia
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	Vlastiveda
	Dejepis
	Geografia
	Občianska náuka
ČLOVEK A HODNOTY	Etická výchova / Náboženská výchova
	Príprava pre život
ČLOVEK A SVET PRÁCE	Pracovné vyučovanie
UMENIE A KULTÚRA	Hudobná výchova
	Výtvarná výchova
ZDRAVIE A POHYB	Telesná a športová výchova

Charakteristika jednotlivých vyučovacích predmetov je v časti 6 OBSAH VZDELÁVANIA PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA.

2. 5 Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia nie sú určené vzdelávacie štandardy.

2.6 Učebný plán pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Vzdelávacia oblasť	Predmet / ročník	Prípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		8	8	8	7	6	6	5	5	5	58
			1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	7										7
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2										2
												76
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	39
	čarujeme s počítačom											
		1	1	1	1	1						5
	informatika						1	1	1	1	1	5
												49
Človek a príroda	vecné učenie	1	1	1	1							4
		1	1	1	1							4
	fyzika								1	1	1	3
	chémia										1	1
	biológia								1	1	1	3
												15
Človek a spoločnosť	vlastiveda					2	2	3				7
						1	1					2
	dejepis								1	1	1	3
	geografia								1	1	1	3
	občianska náuka								1	1	1	3
												18
Človek a hodnoty	etická / náboženská výchova						1	1	1	1	1	5
	príprava pre život											
							1	1	1	1	1	5
												10
Človek a svet	pracovné vyučovanie	1	1	2	3	4	4	4	4	4	4	31
			1	1								2
												33
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
									1	1	1	3
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
												23
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
					1	1	1	1	1	1	1	7
												27
Základ		18	18	19	20	21	22	23	24	24	25	214
Voliteľné (disponibilné) hodiny		2	4	4	4	4	4	3	4	4	4	37
Spolu: povinná časť + voliteľné hodiny		20	22	23	24	25	26	26	28	28	29	251

Poznámky k rámcovému učebnému plánu ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ŠZŠ v Klenovci

1. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.

2. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami. V rámci vyučovania je možná individuálna práca s vybranými žiakmi prostredníctvom liečebného pedagóga, logopéda, školského psychológa s cieľom systematickej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia, narušenia. (§ 2 ods. 14 vyhlášky č. 322/2008 Z. z.).

3. V ŠkVP ŠZŠ v Klenovci je pre žiakov s ĽMP v prípravnom až 4. ročníku zavedené integrované tematické vyučovanie. Vyučuje sa v blokoch, čomu je prispôsobená organizácia prestávok. V ročníkoch 5. až 9. majú vyučovacie hodiny 45 minút.

4. V prípravnom ročníku vyučovaciu hodinu špecifického vyučovacieho predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti zabezpečujú dvaja pedagogickí zamestnanci.

5. V 5. až 9. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu pracovné vyučovanie sa vyučujú v skupinách s maximálnym počtom 6 žiakov. Skupiny sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet.

6. Predmety pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.
7. Predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
8. Pri vyučovaní predmetu informatická výchova delíme triedu na skupiny tak, aby pri jednom počítači sedel jeden žiak.

2. 7 Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Do Špeciálnej základnej školy v Klenovci sa prijímajú žiaci, ktorí sa vzhľadom na svoje zdravotné znevýhodnenie nemôžu úspešne vzdelávať v základnej škole. Žiaci sa prijímajú v zmysle zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle zákona NR SR č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a v súlade s § 7 ods. 1 až 4 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách na základe diagnostických vyšetrení, na žiadosť rodiča a s informovaným súhlasom rodiča alebo iného zákonného zástupcu.

Dieťa s mentálnym postihnutím môže začať plniť povinnú školskú dochádzku v prípravnom ročníku ak nedosiahlo školskú spôsobilosť a nie je u neho predpoklad zvládnutia prvého ročníka. Do prípravného ročníka sú prijímaní žiaci, ktorí dosiahli vek 6 rokov, a to na základe žiadosti rodiča, príp. iného zákonného zástupcu a na základe odporúčania odborníkov z CŠPP. Sú to žiaci s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, ktorí neboli zaškolení v materskej škole, alebo majú odloženú povinnú školskú dochádzku, resp. dodatočne odloženú povinnú školskú dochádzku, boli vyšetrení CPPPaP a odporúčaní do starostlivosti CŠPP. Po absolvovaní prípravného ročníka odborníci v CŠPP vykonajú rediagnostické vyšetrenie a posúdia možnosti ďalšieho vzdelávania žiakov.

Vzdelávanie je zamerané na maximálny možný rozvoj žiakov s mentálnym postihnutím po stránke psychickej, fyzickej a emocionálnej, na kompenzáciu ich nedostatkov s cieľom optimálne ich pripraviť na praktický život, na schopnosť žiakov osvojiť si základy vzdelania a pokračovať vo vzdelávaní na odbornom učilišti, resp. v praktickej škole.

Dôležité postavenie vo výchovno-vzdelávacom procese má pracovné vyučovanie, čomu musí zodpovedať materiálno-technické a priestorové vybavenie školy. V prípade ťažkosti pri osvojovaní si predpísaného učiva je možné žiakovi vypracovať individuálny vzdelávací program z jedného alebo viacerých predmetov, podľa ktorého sa vzdeláva a postupuje do vyššieho ročníka. Žiakovi s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia a narušenou komunikačnou schopnosťou (symptomatickou poruchou reči) poskytuje individuálnu alebo skupinovú logopedickú terapiu školský logopéd.

Žiak s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ukončí vzdelávanie na našej škole absolvovaním 9. ročníka alebo splnením povinnej školskej dochádzky. Na vysvedčení posledného ročníka sa uvádza stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne: *„Žiak (žiacka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania.“*. Ak žiak ukončí povinnú školskú dochádzku v nižšom ako poslednom ročníku, v doložke sa uvádza aj ročník ukončenia povinnej školskej dochádzky.
Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku, uvedú sa aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzke, a to nasledovne: *„Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku.“*.

Žiaci s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia môžu byť vzdelávaní:
a) v špeciálnych základných školách,
b) v špeciálnych triedach pre žiakov s mentálnym postihnutím v základnej škole,
c) v triedach základnej školy spolu s inými žiakmi, t.j. v školskej integrácii.

2. 8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Triedu možno zriadiť pre najmenej štyroch žiakov. Najvyšší počet žiakov v triede pre žiakov s mentálnym postihnutím (ŠZŠ - variant A) sa ustanovuje takto: prípravný a prvý ročník 6 žiakov, druhý ročník až piaty ročník 8 žiakov, šiesty ročník až deviaty ročník 10 žiakov.

Riaditeľ školy môže povoliť prekročenie najvyššieho počtu žiakov v triede najviac o dvoch.

2. 9 Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Efektívna realizácia Vzdelávacieho programu je podmienená potrebným personálnym zabezpečením podľa nasledujúceho rámca, pričom sa musí vychádzať z požiadaviek formulovaných v platnej legislatíve **(**Zákon o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch).

Vedúci pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, vykonali prvú atestáciu, spĺňajú podmienky dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, ukončili funkčné vzdelávanie (najneskôr do troch rokov od ustanovenia do kariérovej pozície),
- sú odborne pripravení na riadenie pracovnej skupiny a osvojené manažérske zručnosti uplatňujú pri riadení pracovného kolektívu,
- podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov,
- zabezpečujú podmienky pre dobrú klímu v oblasti personálnych vzťahov – vo vzťahu k žiakom, v rámci pedagogického zboru a vo vzťahu k rodičom a širšej komunite.

Pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou,
- preukazujú profesijné kompetencie pri práci so žiakmi, rodičmi,
- uplatňujú zásady tímovej práce, kooperatívneho a konštruktívneho riešenia problémov.

Asistenti učiteľa

- spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou. Pracujú v triedach, ktoré navštevujú žiaci s viacnásobným postihnutím, ktorí sa vzdelávajú podľa ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia.

2. 10 Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Dôležitou podmienkou výchovy a vzdelávania žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je aj primerané priestorové vybavenie školy a materiálno-technické vybavenie učebných priestorov.

Priestorové vybavenie

a) pre manažment školy

- kancelária riaditeľa a zástupcov riaditeľa školy,
- kancelária pre ekonomický úsek,

b) pre pedagogických zamestnancov školy

- zborovňa,
- kabinety pre učiteľov (priestor pre prípravnú prácu učiteľov a odkladanie pomôcok),

c) pre nepedagogických zamestnancov školy

- kancelárie pre sekretariát a nepedagogických zamestnancov,

e) hygienické priestory

- sociálne zariadenia pre žiakov a zamestnancov,
- šatne alebo iné priestory na odkladanie odevov a prezúvanie obuvi,

f) odkladacie a úložné priestory

- pre učebné pomôcky,
- didaktickú techniku,
- skladové priestory,
- archív,

g) informačno-komunikačné priestory

- knižnica/priestor pre knižnicu vybavený knižničným fondom, IKT zariadením a pripojením na internet,

h) učebné priestory (interné/externé)

- učebne (s priestorom pre relaxáciu a nenáročnú pohybovú aktivitu počas vyučovania),
- odborné učebne,
- špeciálne učebne pre vyučovanie jednotlivých zložiek pracovného vyučovania vybavené vhodným náradím, prístrojmi a pomôckami,
- telocvičňa,

i) spoločné priestory

- školská budova,
- školský dvor,
- priestory pre školský klub detí.

2. 11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Vhodná štruktúra práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek žiakov:

- v prípravnom ročníku až štvrtom ročníku sa vyučuje v jednom slede najviac päť vyučovacích hodín, v piatom ročníku až deviatom ročníku najviac šesť vyučovacích hodín,
- vyučovacia hodina trvá 45 minút, poslednú vyučovaciu hodinu možno skrátiť na 40 minút,
- s prihliadnutím na osobitosti žiakov môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami – v našom ŠkVP sa v prípravnom – štvrtom ročníku realizuje integrované tematické vyučovanie, vyučuje sa v blokoch – 1. a 2. vyučovacia hodina a 3. a 4. vyučovacia hodina.

Pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupuje škola podľa platnej legislatívy. Pri organizovaní výletov, exkurzií, školy v prírode, plaveckých a lyžiarskych výcvikov je dôležitou podmienkou informovaný súhlas zákonného zástupcu žiaka.

Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických zamestnancov pri vzdelávaní podľa platných noriem:

- zdravé prostredie tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie),
- výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti,
- lekárničky vybavené podľa predpisov na dostupných miestach, kontakty na RZP, linku dôvery, políciu,
- dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.

3 ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

3. 1 Ciele výchovy a vzdelávania žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Školský vzdelávací program našej školy vychádza z princípov tvorivo– humanistickej výchovy (ďalej THV), ktorej základom je humanizácia výchovy a vzdelávania v spojení s rozvojom tvorivosti žiakov. Humanistické vyučovanie je založené na dôvere v sily a schopnosti človeka, na úcte k jeho osobnosti, na uznaní jeho hodnoty ako človeka bez ohľadu na momentálny stav. Základom je partnerská spolupráca učiteľa a žiaka. Proces učenia sa u žiakov našej školy má svoje špecifiká vyplývajúce z ich postihnutia. Pri rozvoji osobnosti v ponímaní THV sa oveľa väčší dôraz kladie na rozvíjanie mimointelektových zložiek osobnosti, na nonkognitívne funkcie. Je dôležité orientovať edukáciu na rozvoj osobnosti žiaka, aby vedel samostatne tvoriť svoj život. Pri cieľavedomom usmerňovaní výučby zo strany učiteľa ako facilitátora a pri uplatňovaní spoločenských potrieb sa kladie dôraz na vlastnú aktivitu, sebavýchovu, sebahodnotenie, sebaregulácíu a sebarealizáciu žiaka. Našou pedagogickou koncepciou chceme dosiahnuť, aby sa školský život žiakov čo najviac priblížil svetu dieťaťa, aby v ňom nebol stres, aby sa žiaci cítili bezpečne, aby na vyučovaní prevládala radosť, dobrá nálada, pozitívne prežívanie, zvedavosť, spolupráca, tvorivosť, snaha vedieť viac. V súvislosti so získavaním nových poznatkov, sa žiaci učia cítiť pozitívne, učia sa motivácii, žiť aj v sťažených podmienkach, získavajú kompetencie pre spoločenský život, progresívne medziľudské vzťahy. Učia sa slobode, zodpovednosti a tvorivosti.

Chceme vytvoriť zmysluplnú a prirodzenú školu otvorenú pre všetky deti. Snahou bude pripraviť také podnetné prostredie, aby každý jednotlivec mohol plne rozvinúť svoj potenciál podľa svojich možností a schopností, vytvoriť pozitívny vzťah žiakov ku škole, otvoriť ju životu a zamerať sa na prípravu do života, ako aj položiť základy celoživotného vzdelávania.

Ciele:

- rozvíjať kognitívne a psychomotorické procesy, všestrannú komunikáciu,
- rozvíjať individuálne schopnosti a predpoklady mentálne postihnutých žiakov tak, aby si osvojili vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré dokážu využiť v osobnom živote,
- zamerať sa na pripravenosť v praktickom živote s možnosťou prirodzenej integrácie do spoločnosti a stali sa jej prirodzenou súčasťou,
- podnecovať žiakov k mysleniu na podklade názoru a k riešeniu problémov,
- učiť žiakov chrániť si svoje zdravie a zdravie iných.

Základné vzdelanie má žiakom pomôcť utvárať a postupne rozvíjať kľúčové kompetencie a poskytnúť spoľahlivý základ všeobecného vzdelania orientovaného najmä na situácie blízke životu a na praktické zručnosti. Preto sa zameriame na naplnenie týchto cieľov:

- rozvíjať kľúčové kompetencie žiakov na úrovni, ktorá je pre nich dosiahnuteľná,
- cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére rozvíjať osobnosť žiaka v poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti,
- podporovať kognitívne procesy a kompetencie žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov,
- viesť žiakov k všestrannej a účinnej komunikácii,
- zvyšovať kvalitu čítania, čítať s porozumením, rozvíjať čitateľskú gramotnosť,
- vytvárať u žiakov potrebu prejavovať pozitívne city v správaní, prežívaní životných situácií, naučiť žiakov regulovať svoje správanie,
- viesť žiakov k spoznávaniu svojich schopností, k využívaniu svojich možností, ku kompenzácii svojich obmedzení a tým k vytváraniu reálneho obrazu seba samého,
- rozvíjať a kultivovať osobnosť žiakov, umožniť im osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa poznávať seba samého,
- umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky, aby ich mohli využiť pri ďalšom vzdelávaní aj v praktickom živote,
- viesť žiakov k tolerancii, znášanlivosti, porozumeniu a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi národmi, učiť ich žiť spoločne s ostatnými ľuďmi, národnostnými a etnickými skupinami, cirkvami a náboženskými spoločenstvami,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje konanie, za svoje zdravie, aktívne ho chrániť a upevňovať, chrániť životné prostredie, aby sa prejavili ako samostatné, slobodné a zodpovedné osobnosti,
- naučiť žiakov používať a využívať moderné komunikačné technológie,
- umožniť žiakom zažiť úspech, byť úspešný, podporovať talent, osobnosť a záujem každého žiaka,
- viesť žiakov k starostlivosti o životné prostredie, naučiť žiakov triediť odpad, neničiť materiálne hodnoty,
- podporovať u žiakov vlastnú životnú a profesijnú orientáciu,
- zaistiť bohatú ponuku záujmových aktivít žiakov s cieľom rozvíjať ich záujmy a zmysluplné využívanie voľného času,
- rešpektovať potreby a záujmy rodičov žiakov,
- skvalitniť spoluprácu s verejnosťou, inými školami, inštitúciami,
- organizáciu riadenia založiť na princípoch tímovej spolupráce a kolektívnej zodpovednosti, posilniť úlohu a motiváciu učiteľov, ich odborný a profesijný rast,
- systém vnútroškolskej kontroly využívať ako nástroj budovania vzájomnej dôvery,
- skvalitňovať a modernizovať vybavenie a zariadenie školy.

3.2 Zameranie ŠkVP a stupeň vzdelania

Zameranie našej školy vychádza z tradícií, dlhoročných skúseností, postavenia a pozície v regióne, z charakteru žiakov, požiadaviek regiónu, spoločnosti, no najmä z analýzy výchovnovzdelávacieho procesu na našej škole, z charakteristiky žiakov školy a z možností a schopností pedagogického zboru. S dôrazom na princípy humanistickej pedagogiky budeme ďalej rozvíjať silné stránky školy a maximálne eliminovať, opravovať a zdokonaľovať to, čo považujeme za nedostatky.

Logo našej školy symbolizuje, že sme škola otvorená pre všetkých dobrých ľudí s veľkým srdcom, ktorí sa chcú vzdelávať, no najmä pre deti, ich rodičov a verejnosť. Výchovno-vzdelávaciu činnosť smerujeme k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy. Formujeme u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie.

Vychovávame žiakov v duchu humanistických princípov. Pravidlo prosocionálneho myslenia ***„Nerob iným to , čo nechceš, aby robili tebe!“*** je krédom správania sa žiakov našej školy, ale i všetkých zamestnancov. Chceme, aby žiaci získali potrebné vedomosti a zručnosti, aby ich vedeli vždy správne použiť, aby si rozvíjali kľúčové spôsobilosti, aby boli komunikatívni, flexibilní, tvoriví, vedeli si vyhľadávať informácie, vedeli sa prezentovať. ***Naším cieľom je, aby každý žiak v škole zažil úspech.***

Školský vzdelávací program našej školy sa odlišuje od ŠkVP iných škôl, nakoľko učivo je výrazne redukované, čo vyplýva z charakteru žiakov školy.

V učebnom pláne sme v 1. až 4. ročníku posilnili hodiny slovenského jazyka a literatúry, a to konkrétne o literárnu výchovu, kde sa budú realizovať prvky dramatickej výchovy ako prierezovej témy. V ročníkoch 1. až 4 sme posilnili hodiny rozvíjania grafomotorických zručností, od 5. ročníka sme pridali 1 hodinu pracovného vyučovania. Vo všetkých ročníkoch sme navýšili vyučovanie telesnej a športovej výchovy. V prípravnom až 4. variantu vyučujeme vlastný predmet Čarujeme s počítačom a v 5. a 6. ročníku Informatiku. V ročníkoch 7. – 9. sme posilnili hodiny výtvarnej výchovy ako relaxačného a terapeutického predmetu.

Školský vzdelávací program kladie dôraz na všestranný rozvoj osobnosti každého žiaka. Medzi priority výchovného pôsobenia patrí vytvorenie dobrého tímu v každej triede, naučiť ich spolupracovať, komunikovať, vzájomne sa rešpektovať. Nezastupiteľné miesto má triedny učiteľ, jeho pôsobenie, postavenie, jeho rola v triednom kolektíve.
Dôležitú úlohu plní v tejto oblasti aj záujmová činnosť, činnosť školského klubu, organizovanie celoškolských kultúrnych a vzdelávacích aktivít, prístup k IKT vo voľnom čase žiakov.

Vysoký dôraz kladieme na zvyšovanie kvalitnej spolupráce rodičmi, inými školami, s inštitúciami a verejnosťou v obci, aj mimo obce na organizovanie spoločných aktivít.

Stupeň vzdelania – primárne vzdelanie

3. 3 Profil absolventa

Absolvent primárneho stupňa vzdelania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej a kultúrnej gramotnosti na elementárnej úrovni.

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia disponuje na primeranej úrovni s nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- vyjadruje sa ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- rozumie obsahu jednoduchého písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať,
- zvláda jednoduchou formou písomnú komunikáciu,
- je schopný vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu,
- dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne myslenie,
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- využíva základné formy informačnej a komunikačnej technológie,
- ovláda elementárne spôsoby práce s počítačom,
- ovláda základy čítania, písania, počítania a využíva ich k svojmu vzdelávaniu,
- dokáže pracovať s pomocou s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- dokáže popísať problém, vie na koho sa môže obrátiť o pomoc pri riešení problémov,
- uvedomuje si, že má svoje práva a aj povinnosti.

<u>Absolvent našej školy s prihliadnutím na druh a stupeň zdravotného postihnutia</u>:

- ***svojím vystupovaním robí dobré meno svojej škole,***
- ***je schopný vytvárať dobré medziľudské vzťahy,***
- ***je schopný sa starať o svoje psychické a fyzické zdravie, ako aj o zdravie svojich najbližších,***
- ***má pozitívny postoj ku komunikácii v štátnom jazyku,***
- ***číta s porozumením,***
- ***zvláda jednoduchou formou verbálnu a písomnú komunikáciu,***
- ***je schopný vyjadriť svoj názor,***
- ***vie aktívne počúvať,***
- ***je si vedomý svojich kvalít, je pripravený uplatniť sa v zamestnaní,***
- ***uvedomuje si, že má svoje práva a aj povinnosti.***

3. 4 Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

Vzdelávacia oblasť	Vyučovacie predmety
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	Slovenský jazyk a literatúra
	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti
	Rozvíjanie grafomotorických zručností
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	Matematika
	Čarujeme s počítačom
	Informatika
ČLOVEK A PRÍRODA	Vecné učenie
ČLOVEK A HODNOTY	Etická výchova / Náboženská výchova
ČLOVEK A SVET PRÁCE	Pracovné vyučovanie
UMENIE A KULTÚRA	Hudobná výchova
	Výtvarná výchova
ZDRAVIE A POHYB	Telesná a športová výchova

Charakteristika jednotlivých vyučovacích predmetov je v časti OBSAH VZDELÁVANIA PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA.

3. 5 Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia nie sú určené vzdelávacie štandardy.

3.6 Učebný plán pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia

Vzdelávacia oblasť	Predmet /ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Spolu
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	28
		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	26
	rozvíjanie grafomotorických zručností	1	1	1	1	1	1					6
		1	1	1	1							4
												74
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	29
	čarujeme s počítačom	1	1	1	1							4
								1	1	1	1	4
	informatika					1	1					2
												39
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	24
												24
Človek a hodnoty	etická / náboženská výchova					1	1	1	1	1	1	6
												6
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	44
						1	1	1	1	1	1	6
												50
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
								1	1	1	1	4
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
												24
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
												30
Základ		18	19	20	20	21	21	22	22	22	22	207
Voliteľné (disponibilné) hodiny		4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
Spolu: povinná časť + voliteľné hodiny		22	23	24	24	25	25	26	26	26	26	247

Poznámky k učebnému plánu ŠkVP pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia ŠZŠ v Klenovci

1. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.

2. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami (§ 2 ods. 14 vyhlášky č. 322/2008 Z. z.).

3. V rámci vyučovania je možná individuálna práca s vybranými žiakmi prostredníctvom liečebného pedagóga, logopéda, školského psychológa s cieľom systematickej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia, narušenia.

4. V ŠkVP ŠZŠ v Klenovci pre žiakov so SMP sa vyučuje klasicky. Vyučovacia hodina má 45 minút.

5. Vyučovaciu hodinu špecifického vyučovacieho predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti zabezpečujú dvaja pedagogickí zamestnanci.

6. V 5. až 10. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu pracovné vyučovanie sa vyučujú v skupinách s maximálnym počtom žiakov 6. Skupiny sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Niektoré vyučovacie hodiny sa spájajú so žiakmi z variantu A. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet.

7. V 5. až 10. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede príslušného ročníka. Ak je skupina utvorená zo žiakov najbližších ročníkov, najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede najnižšieho ročníka. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet.

8. Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.

9. Predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.

10. Pri vyučovaní predmetu informatická výchova spravidla pri počítači sedí jeden žiak.

3. 7 Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia

Do Špeciálnej základnej školy v Klenovci sa prijímajú žiaci, ktorí sa vzhľadom na svoje zdravotné znevýhodnenie nemôžu úspešne vzdelávať v základnej škole. Žiaci sa prijímajú v zmysle zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle zákona NR SR č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a v súlade s § 7 ods. 1 až 4 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách na základe diagnostických vyšetrení, na žiadosť rodiča a s informovaným súhlasom rodiča alebo iného zákonného zástupcu.

Vzdelávanie je zamerané na maximálny možný rozvoj žiakov s mentálnym postihnutím po stránke psychickej, fyzickej a emocionálnej, na kompenzáciu ich nedostatkov s cieľom optimálne ich pripraviť na praktický život, na schopnosť žiakov osvojiť si základy vzdelania a pokračovať vo vzdelávaní na odbornom učilišti, resp. v praktickej škole.

Dôležité postavenie vo výchovno-vzdelávacom procese má pracovné vyučovanie, čomu musí zodpovedať materiálno-technické a priestorové vybavenie školy. V prípade ťažkosti pri osvojovaní si predpísaného učiva je možné žiakovi vypracovať individuálny vzdelávací program z jedného alebo viacerých predmetov, podľa ktorého sa vzdeláva a postupuje do vyššieho ročníka.

Žiak so stredným stupňom mentálneho postihnutia ukončí vzdelávanie na našej škole absolvovaním 10. ročníka alebo splnením povinnej školskej dochádzky. Na vysvedčení posledného ročníka sa uvádza stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne: *„Žiak (žiacka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania.“*. Ak žiak ukončí povinnú školskú dochádzku v nižšom ako poslednom ročníku, v doložke sa uvádza aj ročník ukončenia povinnej školskej dochádzky.

Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku, uvedú sa aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzke, a to nasledovne: *„Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku.“*.

Žiaci so stredným stupňom mentálneho postihnutia môžu byť vzdelávaní:

a) v špeciálnych základných školách,
b) v špeciálnych triedach pre žiakov s mentálnym postihnutím v základnej škole,
c) v triedach základnej školy spolu s inými žiakmi, t.j. v školskej integrácii.

3. 8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Triedu možno zriadiť pre najmenej štyroch žiakov. Najvyšší počet žiakov v triede pre žiakov s mentálnym postihnutím (ŠZŠ - variant B) sa ustanovuje takto: prípravný až piaty ročník 6 žiakov, šiesty až desiaty ročník 8 žiakov.

Riaditeľ školy môže povoliť prekročenie najvyššieho počtu žiakov v triede najviac o dvoch.

Dôležité je zabezpečiť:

- dostatok času v dennom režime venovať jednotlivým zložkám tak, aby sa denne vystriedali všetky činnosti v primeranom rozsahu,
- optimálny režim výchovno-vzdelávacej činnosti v súlade s vekovými možnosťami, špeciálnymi potrebami žiakov, zohľadnením dochádzajúcich žiakov v zhode s obsahom vzdelávania a vhodnými spôsobmi učenia,
- optimálny režim života školy v súlade spotrebami žiakov a ich bezpečnosti (režim odpočinku, pohybový režim, stravovací a pitný režim, dodržiavaním hygieny, záujmová činnosť, mimoriadne situácie),
- uplatňované metódy, formy a prístupy pri vzdelávacom procese, spôsob delenia tried, zlučovanie žiakov z rôznych ročníkov podľa platnej legislatívy.

3. 9 Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Efektívna realizácia Vzdelávacieho programu pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je podmienená potrebným personálnym zabezpečením podľa nasledujúceho rámca, pričom sa musí vychádzať z požiadaviek formulovaných v platnej legislatíve **(**Zákon o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch).

Vedúci pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, vykonali prvú atestáciu, spĺňajú podmienky dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, ukončili funkčné vzdelávanie (najneskôr do troch rokov od ustanovenia do kariérovej pozície),
- sú odborne pripravení na riadenie pracovnej skupiny a osvojené manažérske zručnosti uplatňujú pri riadení pracovného kolektívu,
- podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov,
- zabezpečujú podmienky pre dobrú klímu v oblasti personálnych vzťahov – vo vzťahu k žiakom, v rámci pedagogického zboru a vo vzťahu k rodičom a širšej komunite.

Pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou,
- preukazujú profesijné kompetencie pri práci so žiakmi, rodičmi,
- uplatňujú zásady tímovej práce, kooperatívneho a konštruktívneho riešenia problémov.

Asistent učiteľa

- spĺňa predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou,
- pracuje v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia.
-

3. 10 Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Dôležitou podmienkou výchovy a vzdelávania žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je aj primerané priestorové vybavenie školy a materiálno-technické vybavenie učebných priestorov.

Priestorové vybavenie

a) pre manažment školy

- kancelária riaditeľa a zástupcov riaditeľa školy,
- kancelária pre ekonomický úsek,

b) pre pedagogických zamestnancov školy

- zborovňa,
- kabinety pre učiteľov (priestor pre prípravnú prácu učiteľov a odkladanie pomôcok),

c) pre nepedagogických zamestnancov školy

- kancelárie pre sekretariát a nepedagogických zamestnancov,

e) hygienické priestory

- sociálne zariadenia pre žiakov a zamestnancov,
- šatne alebo iné priestory na odkladanie odevov a prezúvanie obuvi,

f) odkladacie a úložné priestory

- pre učebné pomôcky,
- didaktickú techniku,
- skladové priestory,
- archív,

g) informačno-komunikačné priestory

- knižnica/priestor pre knižnicu vybavený knižničným fondom, IKT zariadením a pripojením na internet,

h) učebné priestory (interné/externé)

- učebne (s priestorom pre relaxáciu a nenáročnú pohybovú aktivitu počas vyučovania),
- odborné učebne,
- špeciálne učebne pre vyučovanie jednotlivých zložiek pracovného vyučovania vybavené vhodným náradím, prístrojmi a pomôckami,
- telocvičňa,
- školské ihrisko

i) spoločné priestory

- školská budova,
- školský dvor,
- priestory pre školský klub detí,
- priestory pre riešenie zdravotných problémov, bezpodnetová miestnosť.

3. 11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupuje škola podľa platnej legislatívy. Pri organizovaní výletov, exkurzií, školy v prírode, plaveckých a lyžiarskych výcvikov je dôležitou podmienkou informovaný súhlas zákonného zástupcu žiaka.

Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických zamestnancov pri vzdelávaní podľa platných noriem:

- zdravé prostredie tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie),
- výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti,
- lekárničky vybavené podľa predpisov na dostupných miestach, kontakty na RZP, linku dôvery, políciu,
- dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.

4 ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

4. 1 Ciele výchovy a vzdelávania žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

Školský vzdelávací program našej školy vychádza z princípov tvorivo– humanistickej výchovy (ďalej THV), ktorej základom je humanizácia výchovy a vzdelávania v spojení s rozvojom tvorivosti žiakov. Humanistické vyučovanie je založené na dôvere v sily a schopnosti človeka, na úcte k jeho osobnosti, na uznaní jeho hodnoty ako človeka bez ohľadu na momentálny stav. Základom je partnerská spolupráca učiteľa a žiaka. Proces učenia sa u žiakov našej školy má svoje špecifiká vyplývajúce z ich postihnutia. Pri rozvoji osobnosti v ponímaní THV sa oveľa väčší dôraz kladie na rozvíjanie mimointelektových zložiek osobnosti, na nonkognitívne funkcie. Našou pedagogickou koncepciou chceme dosiahnuť, aby sa školský život žiakov čo najviac priblížil svetu dieťaťa, aby v ňom nebol stres, aby sa žiaci cítili bezpečne, aby na vyučovaní prevládala radosť, dobrá nálada, pozitívne prežívanie, zvedavosť, spolupráca, tvorivosť, snaha vedieť viac. V súvislosti so získavaním nových poznatkov v rámci svojich individuálnych možností sa žiaci učia cítiť pozitívne, učia sa motivácii, žiť aj v sťažených podmienkach.

Chceme vytvoriť zmysluplnú a prirodzenú školu otvorenú pre všetky deti. Snahou bude pripraviť také podnetné prostredie, aby každý jednotlivec mohol plne rozvinúť svoj potenciál podľa svojich možností a schopností, aby každý nadobudol (vedomosti, skúsenosti, postoje) na úrovni, ktorá je pre neho osobne dosiahnuteľná.

Ciele:

- umožniť žiakovi spoznávať svoje vlastné rozvojové možnosti, postupovať pri jeho vzdelávaní podľa vlastných schopností, individuálnym tempom,
- prispievať k maximálnemu rozvoju osobnosti žiaka, primerane k jeho schopnostiam a predpokladom, a to na úrovni, ktorá je pre nich dosiahnuteľná,
- pripraviť žiaka na bežný život primerane k jeho schopnostiam,
- umožniť žiakom zažiť úspech, podporovať záujmy každého žiaka,
- rešpektovať potreby a záujmy rodičov žiakov.

4. 2 Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím, dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

4. 3 Profil absolventa

Absolvent by mal dosiahnuť čo najširší a najrozsiahlejší záber v jednotlivých oblastiach podľa jeho individuálnych psychických a fyzických možností a schopností.
Čiastočne až úplne samostatne vykonávať sebaobslužné činnosti (signalizovať potrebu, hygienické návyky, spolupracovať pri obliekaní a vyzliekaní, stolovanie,...).
Mať vybudované sociálne vzťahy v užšom (trieda, škola, učitelia, asistenti, spolužiaci atď.) a širšom (mimo zariadenia školy) sociálnom prostredí.
Úroveň vedomostí je ovplyvnená individuálnymi možnosťami a schopnosťami žiaka (intelekt, pridružené postihnutia,...).
Absolvent na základe výsledkov svojich individuálnych schopností sa môže zaradiť do praktickej školy (podľa možností a schopností jednotlivcov) .

Absolvent programu primárneho vzdelávania disponuje v rámci svojich schopností týmito kľúčovými kompetenciami:

- vyjadruje sa ústnou, písomnou formou podľa svojich schopností, adekvátne stupňu postihnutia,
- v slovenskom jazyku na prijateľnej úrovni rozumie hovorenému slovu (textu),
- dokáže určitý čas počúvať, reagovať a vyjadriť svoj názor,
- dokáže používať základné matematické myslenie na riešenie rôznych životných situácií podľa svojich schopností,
- využíva základné informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- komunikuje pomocou elektronických médií s pomocou učiteľa,
- osvojuje si postupy potrebné na získavanie nových poznatkov,
- teší sa z vlastných výsledkov,
- vníma problémové situácie v triede, oboznamuje sa s nimi, s pomocou pedagóga sa ich pokúša riešiť,
- uvedomuje si svoje vlastné potreby a využíva svoje možnosti,
- je oboznámený so základnými pravidlami a zvykmi súvisiacimi s úpravou zovňajšku človeka.

4. 4 Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

VYUČOVACIE PREDMETY VO VZDELÁVACÍCH OBLASTIACH PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

Vzdelávacia oblasť	Vyučovacie predmety
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti
	Rozvíjanie sociálnych zručností
	Rozvíjanie grafomotorických zručností
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	Matematika
	Informatika
PRÍRODA A SPOLOČNOSŤ	Vecné učenie
ČLOVEK A HODNOTY	Etická výchova / Náboženská výchova / Náboženstvo
ČLOVEK A SVET PRÁCE	Pracovné vyučovanie
UMENIE A KULTÚRA	Hudobná výchova
	Výtvarná výchova
ZDRAVIE A POHYB	Zdravotná telesná výchova

Charakteristika jednotlivých vyučovacích predmetov je v časti OBSAH VZDELÁVANIA PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA.

4. 5 Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia nie sú určené vzdelávacie štandardy, čo vyplýva z charakteru postihnutia žiakov.

4.6 Učebný plán pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

Vzdelávacia oblasť	Predmet /ročník	príprav ný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Spolu
Jazyk a komunikácia	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	38
							1	1					2
	rozvíjanie sociálnych zručností	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	18
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	15
								1	1	1	1	1	5
													78
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	22
	informatika								0,5	0,5	0,5	0,5	2
									0,5	0,5	0,5	0,5	2
													26
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
		1	1	1	1	1	1						6
													17
Človek a hodnoty	etická / náboženská výchova								1	1	1	1	4
													4
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	2	2	2	2	3	3	3	2,5	2,5	2,5	2,5	27
									0,5	0,5	0,5	0,5	2
													29
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
													33
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	33
													33
Základ		18	18	18	18	18	17	17	17	17	17	17	192
Voliteľné (disponibilné) hodiny		2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	28
Spolu: povinná časť + voliteľné hodiny		20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	220

Poznámky

1. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.
2. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Člení sa na vzdelávaciu a relaxačnú časť. V rámci vyučovania je možná individuálna práca s vybranými žiakmi prostredníctvom liečebného pedagóga, logopéda, školského psychológa s cieľom systematickej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia, narušenia. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami podľa platnej legislatívy.
3. V ŠkVP ŠZŠ v Klenovci je pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia v 1. až 4. ročníku zavedené integrované tematické vyučovanie. Vyučuje sa v blokoch, čomu je prispôsobená organizácia prestávok. V ročníkoch 5. až 9. majú vyučovacie hodiny 45 minút.
4. Vyučovacie predmety s časovou dotáciou 0,5 hodiny týždenne je možné vyučovať ako jednohodinové každý druhý týždeň alebo ich spojiť do blokového vyučovania.
5. Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.
6. Vyučovací predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
7. Vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu zdravotná telesná výchova je možné deliť na skupiny s maximálnym počtom v skupine 8 žiakov. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet. Skupina zdravotnej telesnej výchovy sa zriadi pri počte najmenej štyroch žiakov.

4. 7 Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

Žiaci s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia sa vzdelávajú podľa **individuálnych vzdelávacích programov**. Pri organizácii vyučovania sa odporúča predovšetkým blokové vyučovanie. Vyučovanie sa člení na vzdelávaciu a relaxačnú časť.

V prípade, že žiak zvládol obsah vzdelávania a splnil kritéria na prijatie do špeciálnej základnej školy - variant B, môže tam byť preradený.

Žiakovi s ťažkým stupňom alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia a narušenou komunikačnou schopnosťou (symptomatickou poruchou reči) poskytuje individuálnu alebo skupinovú logopedickú intervenciu školský logopéd v prípade, že škola má túto pracovnú pozíciu.

Žiaci s ťažkým stupňom alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia môžu byť vzdelávaní:

a) v špeciálnych základných školách,

b) v špeciálnych triedach pre žiakov s mentálnym postihnutím v základnej škole alebo v domove sociálnych služieb,

c) v triedach základnej školy spolu s inými žiakmi, t.j. v školskej integrácii.

Pri vypracovávaní individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu (IVP) je potrebné vychádzať zo Vzdelávacieho programu pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia. Pri hodnotení žiaka sa postupuje podľa metodického pokynu na hodnotenie žiakov s mentálnym postihnutím. V doložke vysvedčenia žiaka sa uvedie informácia, že žiak bol vzdelávaný podľa variantu C.“

4. 8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Formy organizácie výchovy a vzdelávania:

- dennou formou (poldenné v dopoludňajších hodinách v rozsahu piatich pracovných dní v týždni),
- formou individuálneho vzdelávania podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

4. 9 Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Efektívna realizácia Školského vzdelávacieho programu je podmienená potrebným personálnym zabezpečením podľa nasledujúceho rámca, pričom sa musí vychádzať z požiadaviek formulovaných v platnej legislatíve (Zákon o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch).

Vedúci pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, vykonali prvú atestáciu, spĺňajú podmienky dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, ukončili funkčné vzdelávanie (najneskôr do troch rokov od ustanovenia do kariérovej pozície),
- sú odborne pripravení na riadenie pracovnej skupiny a osvojené manažérske zručnosti uplatňujú pri riadení pracovného kolektívu,
- podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov,
- zabezpečujú podmienky pre dobrú klímu v oblasti personálnych vzťahov – vo vzťahu k žiakom, v rámci pedagogického zboru a vo vzťahu k rodičom a širšej komunite.

Pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou,
- preukazujú profesijné kompetencie pri práci so žiakmi, rodičmi,
- uplatňujú zásady tímovej práce, kooperatívneho a konštruktívneho riešenia problémov.

Asistent učiteľa

- spĺňa predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou. Pracuje v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia.

Odborní zamestnanci

- odborní zamestnanci spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon odbornej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou pri poskytovaní psychologickej, logopedickej, špeciálno-pedagogickej starostlivosti alebo výchovného a sociálneho poradenstva a prevencie.

Školský logopéd

- logopéd s odbornou a pedagogickou spôsobilosťou platnou v rezorte školstva,
- školský logopéd vykonáva odborné činnosti v rámci logopedickej diagnostiky, terapie a prevencie žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou,
- poskytuje odborné poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom školy.,
- vyučuje vyučovací predmet *Individuálna logopedická intervencia* v prípade, že ho škola má zaradený do svojho školského vzdelávacieho programu.

Liečebný pedagóg

- v prípade potreby vykonáva odborné činnosti v rámci terapeuticko-výchovnej činnosti žiakom s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia.

Rehabilitačný pracovník /Fyzioterapeut

- v prípade potreby zabezpečuje podľa potreby žiakom špecifické cvičenia.

Pomocný zdravotnícky personál

- v prípade potreby poskytuje individuálnu pomoc žiakovi s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia pri sebaobsluhe.

4. 10 Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Materiálno-technické vybavenie tried napomáha dosahovať stanovené ciele primárneho vzdelávania a zároveň podporuje komplexný proces výchovno-vzdelávacej rehabilitácie žiakov.
Dôležitá je úprava širšieho prostredia, jeho členenie na: relaxačnú časť, zmyslovú záhradu a fyzioterapeutickú časť.
Trieda nemôže mať charakter bežnej triedy, jej vybavenie musí zodpovedať stanoveným cieľom výchovno-vzdelávacieho procesu. Je nutné vybaviť ju základnými špeciálnymi učebnými pomôckami, na relaxačnú aj vzdelávaciu činnosť.

Vzdelávacie pomôcky - počítače, tablety, interaktívna tabuľa, hlavové ukazovátko, dotyková obrazovka, modelovacie hmoty, maliarske stojany, CD prehrávač, pracovné stoly, Orffovo inštrumentárium.

Špeciálne učebné pomôcky - hmatové dosky, zvukové zariadenia, prostriedky na uľahčenie komunikácie (piktogramy, obrázková abeceda, posunková reč, prstová abeceda), špeciálne počítačové doplnky.

Kompenzačné pomôcky - audiovizuálne pomôcky, stoličky Aris, invalidný vozík, chodítko, G-aparát, polohovacie stoly.

Relaxačné pomôcky - polohovacie ležadlá, vodná posteľ, pieskové stoly, masážne koberčeky, fit lopty.

Pomôcky osobnej hygieny - prebaľovacie lôžko, špeciálny zdvihák z vozíka na prebaľovacie lôžko.

Priestorové vybavenie

Pri priestorovom vybavení je potrebné rešpektovať závažnosť zdravotného stavu žiaka s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia vytvorením bezbariérových priestorov (toalety, nájazdy do vchodov, výťah – plošina a iné).

a) pre manažment školy

- kancelária riaditeľa a zástupcov riaditeľa školy,
- kancelária pre ekonomický úsek,

b) pre pedagogických zamestnancov školy

- zborovňa,
- kabinety pre učiteľov (priestor pre prípravnú prácu učiteľov a odkladanie pomôcok),

c) pre zamestnancov poskytujúcich odborné služby

- kancelárie pre prácu personálu poskytujúceho odborné služby a pomoc pedagógom/žiakom,
- logopedická miestnosť s vybavením,
- samostatná rehabilitačná miestnosť,

d) pre nepedagogických zamestnancov školy

- kancelárie pre sekretariát a nepedagogických zamestnancov,

e) hygienické priestory

- sociálne zariadenia pre žiakov (s kompletným vybavením pomôckami osobnej hygieny) a zamestnancov,
- šatne alebo iné priestory na odkladanie odevov a prezúvanie obuvi,

f) odkladacie a úložné priestory

- pre učebné pomôcky,
- didaktickú techniku,
- skladové priestory,
- archív,

g) informačno-komunikačné priestory

- knižnica/priestor pre knižnicu vybavený knižničným fondom, IKT zariadením a pripojením na Internet

h) učebné priestory (interné/externé)

- učebne (s priestorom pre relaxáciu a nenáročnú pohybovú aktivitu počas vyučovania),
- odborné učebne (počítačová učebňa vybavená špeciálnymi pomôckami na ovládanie PC),
- špeciálne učebne pre vyučovanie jednotlivých zložiek pracovného vyučovania,
- telocvičňa,
- školské ihrisko,

i) spoločné priestory

- školská budova,
- školská jedáleň alebo výdajná školská jedáleň,
- školský dvor,
- priestor pre riešenie zdravotných problémov, bezpodnetová miestnosť.

4. 11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických pracovníkov pri vzdelávaní podľa platných noriem:

- zdravé prostredie tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie),
- výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti,
- lekárničky vybavené podľa predpisov na dostupných miestach, kontakty na RZP, linku dôvery, políciu,
- dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.

5 ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S VIACNÁSOBNÝM POSTIHNUTÍM V KOMBINÁCII S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM

V populácii žiakov s viacnásobným postihnutím je najviac takých žiakov, u ktorých sa kombinuje mentálne postihnutie s iným postihnutím. Žiak, ktorý má diagnostikované viacnásobné postihnutie, v obraze ktorého je mentálne postihnutie a ďalšie postihnutie alebo narušenie, postupuje ***podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím príslušného stupňa.*** Špecifické vyučovacie predmety podľa konkrétnej kombinácie postihnutia sa zaraďujú do školského vzdelávacieho programu alebo sa žiak s viacnásobným postihnutím vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

5. 1 Ciele výchovy a vzdelávania žiakov s viacnásobným postihnutím

Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania sú rozvinuté kľúčové spôsobilosti žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím na úrovni, ktorá je pre nich dosiahnuteľná.
Primárne vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom cieľov uvedených vo vzdelávacom programe pre žiakov mentálnym postihnutím s prihliadnutím na ďalšie postihnutie alebo narušenie. Aj v edukácii žiakov s viacnásobným postihnutím vychádzame princípov tvorivo– humanistickej výchovy, založenej na dôvere v sily a schopnosti človeka, na úcte k jeho osobnosti, na uznaní jeho hodnoty ako človeka bez ohľadu na momentálny stav.

5. 2 Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím podľa príslušnej legislatívy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

Stupeň vzdelania – primárne vzdelanie

5. 3 Profil absolventa

Absolvent programu primárneho stupňa vzdelania pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím má osvojené kľúčové kompetencie (spôsobilosti) vyplývajúce zo vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím príslušného variantu s prihliadnutím na ďalšie postihnutie alebo narušenie.

5. 4 Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií príslušných vzdelávacích programov pre žiakov s ľahkým, so stredným a ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia.

5. 5 Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím nie sú vypracované vzdelávacie štandardy, čo vyplýva z charakteru postihnutia žiakov.
Individuálne schopnosti jednotlivých žiakov nemožno zovšeobecňovať a dosiahnuté výkony sú limitované samotným postihnutím.

5. 6 Učebný plán

Žiaci s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím ***postupujú podľa učebných plánov pre žiakov s ľahkým, stredným, ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia*** s vyučovacím jazykom slovenským. Špecifické vyučovacie predmety vyplývajúce z ďalšieho pridruženého postihnutia sa vyučujú v rámci voliteľných hodín školských vzdelávacích programov alebo v rámci individuálneho vzdelávacieho programu. Učebné plány pre jednotlivé stupne postihnutia sú uvedené v kapitolách 2.6 a 3.6.

5. 7 Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím

Pri výchove a vzdelávaní žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím sa postupuje podľa vzdelávacích programov pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie. Mentálne postihnutie je zvyčajne najvýraznejším príznakom v celom klinickom obraze viacnásobného postihnutia, preto je podmieňujúcim prvkom celého výchovno-vzdelávacieho procesu.

V prípade, že u žiaka s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím nie je mentálne postihnutie v celom klinickom obraze viacnásobného postihnutia determinujúcim prvkom výchovno-vzdelávacieho procesu, je potrebné vychádzať z aktuálneho zdravotného stavu žiaka, ktorý je dôsledkom súčinnosti participujúcich postihnutí žiaka.

Pre žiaka s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím, ktorý postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu je ***individuálny vzdelávací program*** vytváraný s prihliadnutím k súčasnému stavu žiaka a podľa jeho individuálnych schopností. V

závislosti od jeho individuálnych schopností je možné individuálny vzdelávací program tvoriť podľa obsahu vzdelávania aj z rôznych variantov školy pre žiaka s mentálnym postihnutím, s prihliadnutím na ďalšie prítomné postihnutia.

Individuálny vzdelávací program žiaka obsahuje:

- základné informácie o žiakovi a vplyve jeho diagnózy na výchovno-vzdelávací proces,
- kazuistiku žiaka - rodinná a zdravotná anamnéza, závery psychologického a špeciálno-pedagogického vyšetrenia, závery z iných odborných vyšetrení, pedagogická diagnostika, závery pedagogickej diagnostiky,
- modifikáciu obsahu vzdelávania – učebné osnovy,
- ciele vzdelávania sa žiaka – dlhodobé, krátkodobé,
- požiadavky na úpravu prostredia školy a triedy,
- aplikáciu špeciálnych vzdelávacích postupov,
- špecifiká organizácie a foriem vzdelávania,
- požiadavky na zabezpečenie špeciálno-pedagogických potrieb žiaka, kompenzačných pomôcok a špeciálnych učebných pomôcok,
- spolupráca s rodičmi – požiadavky, stanovisko rodičov,
- informácie pre ostatných učiteľov, ktorí sa podieľajú na edukácii žiaka,
- zabezpečenie servisu odborníkov – špeciálneho pedagóga, psychológa, logopéda a iných,
- priebežná evalvácia IVP.

Individuálny vzdelávací program vypracováva špeciálny pedagóg, prípadne podľa potreby s ďalšími odbornými pracovníkmi. Individuálny vzdelávací program podpisuje spravidla riaditeľ školy, špeciálny pedagóg a zákonný zástupca žiaka. Individuálny vzdelávací program sa môže upravovať a doplňovať podľa aktuálnych špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka. Zmeny je potrebné konzultovať so všetkými zainteresovanými odborníkmi a zákonným zástupcom žiaka.

Základná škola pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, ktorá vzdeláva žiakov s mentálnym postihnutím alebo s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným postihnutím, sa vnútorne člení podľa stupňa mentálneho postihnutia žiakov na:

a) variant A pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia,
b) variant B pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia,
c) variant C pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia alebo pre žiakov s mentálnym postihnutím, ktorí majú aj iné zdravotné postihnutie, sú držiteľmi preukazu zdravotne ťažko postihnutých a nemôžu sa vzdelávať podľa variantu A alebo B.

Žiak s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím vzdelávaný v našej škole má vyplnený Návrh na prijatie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do špeciálnej školy, do materskej školy, do základnej školy a do strednej školy (ďalej len „Návrh na prijatie“).

V zmysle platnej legislatívy sa pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím môžeme v škole zriaďovať samostatné triedy. V triede pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím pracuje spravidla špeciálny pedagóg a asistent učiteľa. Vyučovanie žiakov s viacnásobným postihnutím na I. stupni alebo v samostatnej triede sa realizuje v blokoch.

Žiaci s viacnásobným postihnutí v kombinácii s mentálnym postihnutím môžu začať plniť povinnú školskú dochádzku v prípravnom ročníku.
V zmysle príslušnej legislatívy sa vzdeláva:
- vo variante A - prípravný ročník a deväť ročníkov,
- vo variante B - prípravný ročník a desať ročníkov,
- vo variante C - prípravný ročník a desať ročníkov a vzdelávanie sa uskutočňuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

V zmysle platnej legislatívy plnenie povinnej školskej dochádzky sa žiakovi skončilo, ak od začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky absolvoval desať rokov vzdelávania alebo dňom 31. augusta príslušného školského roka, v ktorom žiak dovŕšil 16. rok veku.

U žiakov s ťažkým zdravotným postihnutím je možnosť predĺženia dĺžky vzdelávania až do konca školského roka, v ktorom žiak dovŕši 18. rokov. V prípade potreby žiakovi s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím možno predĺžiť dĺžku vzdelávania až o dva roky.

Podmienkou prijatia žiaka s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím do špeciálnej školy je psychologická a špeciálnopedagogická diagnostika v centre špeciálnopedagogického poradenstva. V prípade potreby sa vyžaduje aj odborná lekárska diagnostika (neurológ, psychiater, foniater, ORL, oftalmológ, ortopéd a pod.).

O prijatí dieťaťa do školy rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie (CŠPP), vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa. Riaditeľ školy je povinný informovať pri prvom kontakte rodičov o podmienkach prijatia (písomná žiadosť rodiča, správy z odborných vyšetrení z príslušného poradenského zariadenia, spolupráca so školským špeciálnym pedagógom).

5. 8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Pri organizácii podmienok v jednotlivých formách vzdelávania žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím sa postupuje individuálne podľa výsledkov špeciálnopedagogickej a inej odbornej diagnostiky a v spolupráci s rodičmi (resp. zákonnými zástupcami).

Počet žiakov v triede je daný v zmysle platnej legislatívy:

- najnižší počet žiakov s viacnásobným postihnutím v triede sú 4 žiaci,
- najvyšší počet žiakov s mentálnym postihnutím ľahkého stupňa v kombinácii s iným postihnutím v prípravnom až piatom ročníku v triede je 6, v šiestom až desiatom ročníku 8 žiakov,
- najvyšší počet žiakov s mentálnym postihnutím stredného a ťažkého alebo hlbokého stupňa v prípravnom až piatom ročníku je 5, v šiestom až desiatom ročníku 6 žiakov.

5. 9 Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Ak si to vyžaduje druh postihnutia žiaka s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím, pracuje okrem povinného personálneho zabezpečenia podľa školského vzdelávacieho programu našej školy uvedeného v kapitolách 2.9 a 3.9, aj pomocný zdravotnícky personál.

5. 10 Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Okrem vybavenia školy uvedeného v kapitolách 2.10 a 3.10 pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím a podľa potreby vzhľadom na individuálne potreby každého žiaka vytvoríme:

- učebne (triedy) vybavené viacúčelovým nastaviteľným (rastúcim) nábytkom, s priestorom pre relaxáciu a nenáročnú pohybovú aktivitu počas vyučovania,
- učebne pre jednotlivé vzdelávacie oblasti (predmety) vybavené špeciálnym nábytkom, prístrojmi, nástrojmi, pomôckami, technikou, materiálmi,
- učebne pre informatickú výchovu vybavenú počítačmi s príslušným programovým vybavením a prídavnými zariadeniami,
- špeciálne učebne pre vyučovanie jednotlivých zložiek pracovného vyučovania vybavené vhodným náradím, prístrojmi a pomôckami,
- priestory pre telovýchovné aktivity s bezpečným povrchom, náradím a náčiním,
- priestory pre prípravné práce učiteľa, priestory pre uloženie pomôcok,
- knižnica pre žiakov a učiteľov,
- priestory pre záujmovú činnosť po vyučovaní (školský klub detí, záujmové krúžky a voľnočasové aktivity) vybavené pracovným a odpočinkovým nábytkom, priestormi pre učenie, s pomôckami pre relaxáciu.

Pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím zabezpečujeme špeciálne učebné pomôcky, učebnice a pracovné zošity.

5. 11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupuje škola podľa platnej legislatívy.

Pri vzdelávaní žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím je potrebné vytvoriť vhodnú štruktúru práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek a postihnutie žiakov.

Pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupuje s týmito odchýlkami:
a) pri kúpaní a pri plaveckom výcviku je v jednej skupine najviac päť žiakov,
b) pri lyžiarskom výcviku má jeden inštruktor v skupine najviac osem žiakov,
c) pri školskom výlete je počet žiakov v skupine rovnaký alebo nižší ako počet žiakov v triede, ak je počet žiakov v skupine pri školskom výlete vyšší ako počet žiakov v triede, riaditeľ školy zabezpečí účasť ďalšej poučenej plnoletej osoby.

Pri organizovaní výletov, exkurzií, školy v prírode, plaveckých a lyžiarskych výcvikov je dôležitou podmienkou informovaný súhlas zákonného zástupcu žiaka.

Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických zamestnancov pri vzdelávaní podľa platných noriem:

- zdravé prostredie tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie),
- výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti,
- lekárničky vybavené podľa predpisov na dostupných miestach, kontakty na RZP, linku dôvery, políciu,
- dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.

6 PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

V edukácii využívame špeciálne metódy a formy práce s postihnutými žiakmi, čím podporujeme u žiakov samostatnosť, tvorivosť, vzájomnú toleranciu a úctu, komunikačné zručnosti.

I. Stupeň - Integrované tematické vyučovanie - ITV

Integrované tematické vyučovanie stojí na princípe otvorenia školy životu. Témy kurikula sa podávajú tak, že sa rozvíjajú všetky kognitívne funkcie, všetky druhy inteligencie, a to prostredníctvom základných životných zručností a celoživotných pravidiel. Súčasne sa pritom zohľadňujú otázky humanizácie vzťahu učiteľ - žiak - rodič. Učenie (sa) v programe ITV je prepojené s každodenným životom. Súčasťou je participatívne, zážitkové, kooperatívne učenie, ktoré účinne rozvíja osobnostné a sociálne ITV je organizácia vyučovania, v ktorej časovou jednotkou plánovania a organizovania nie je tzv. základná časovo-organizačná jednotka, u nás nazývaná „vyučovacia hodina“, ale určitý súvislý celok obsahu učiva, obsahový komplex tém integrovaných do celkovej tematiky, resp. do celkovej problematiky integrovaného učebného predmetu.

V ITV je podstatná výchovná stránka. Na ňu nadväzuje vzdelávacia stránka, kde sa zdôrazňuje zmysluplný obsah, ktorý vychádza zo skutočného života, závisí od doterajších skúseností, je primeraný veku žiaka, dá sa použiť v skutočnom živote.

ITV pokračuje podľa platných učebných osnov, východiskom je výskum mozgu a výskumy, ktoré potvrdzujú, že žiak sa učí z toho, čo počuje, vidí, o čom diskutuje, čo zažije. Škola je pre deti podnetná, zaujímavá, preferuje sa zážitkové učenie. Deti veľa komunikujú, tvoria, sú ctižiadostiví, tolerantnejší. Pracujú vlastným tempom v prostredí dôvery, v útulnej triede.

Osnovy ITV sa tvoria hierarchicky, pričom sa najprv vyberie celoročná téma. Výhody ITV sú v aktivite, samostatnosti, tvorivosti žiakov a v pozitívnej, pokojnej a radostnej atmosfére na vyučovaní, v komplexnosti, v prepojení kognitívnych a nonkognitívnych oblastí osobnosti a celkovej humanizácii vyučovania. Učivo jednotlivých predmetov integruje okolo ústrednej témy, ktorá je témou na celý rok. Rozdiel v porovnaní so štandardnými školami je v spôsobe osvojovania si vedomostí, zručností, návykov a postojov. V ITV nie je klasický rozvrh hodín, obsah vyučovania sa neprispôsobuje času, ale učiteľ si sám, zohľadňujúc viaceré aspekty (primeranosť, únava žiakov) určuje, koľko času na čo potrebuje.

Hlavnou myšlienkou ITV je zmeniť vyučovanie tak, aby škola nebola len lacnou medzistanicou pre deti čakajúce na dospelosť.

Vyučovacie stratégie

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem práce budeme vychádzať z obsahového zamerania vyučovacej hodiny, no najmä z cieľov konkrétneho predmetu zameraných na rozvoj

kľúčových kompetencií žiakov. Nemenej dôležité bude prihliadať na individuálne osobitosti žiakov.

Motivácia má významnú úlohu vo vyučovacom procese. Je to snaha a túžba niečo dosiahnuť. Základom úspešnej činnosti a teda aj učenia je to ako k nemu žiak pristupuje. Preto budeme klásť veľký dôraz na výber ***motivačných metód*** – motivačný rozhovor, motivačné rozprávanie, motivačná demonštrácia.

Expozícia zahrňuje spôsoby a postupy žiakovho poznávania. Pokiaľ sa žiakovi predkladajú definitívne vedecké poznatky, ktoré si osvojuje učením naspamäť, bez náležitého pochopenia, a ktoré sú indiferentné voči jeho vlastnému psychickému vývinu, tak potom žiaka pasívne prispôsobujeme požiadavkám školy. Takéto poznanie sa nevčleňuje do jeho vlastného myšlienkového sveta. Úlohou učiteľa je zistiť, za akých podmienok proces učenia žiaka prebieha najefektívnejšie.

Expozičné metódy budeme uplatňovať pri vytváraní nových poznatkov a zručností:

- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie)
- vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva), - rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie)
- demonštračná metóda (demonštrácia obrazov)
- pozorovanie (cielené systematické vnímanie objektov a procesov)
- manipulácia s predmetmi (práca so symbolom, didaktická hra).

Do vyučovania budeme zavádzať ***problémové metódy:*** heuristické metódy (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbore problému, tvorbe a výberu možných riešení a vlastnom riešení) a projektové metódy (riešenie projektu, praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov našej školy sú prioritné ***aktivizujúce metódy***:

- zážitkové učenie,
- praktické aktivity, samostatná činnosť,
- učenie prostredníctvom IKT,
- diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému),
- situačná metóda (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov),
- inscenačná metóda (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie),
- didaktické hry (seba realizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti),
- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny),
- dramatizácia (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.),

- simulácia (simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami)
- kompozícia (vypracovanie osnovy referátu, písomné rozvíjanie témy, príbehu a pod.)

Neoddeliteľnou súčasťou edukácie budú ***fixačné metódy*** zamerané na upevnenie osvojených vedomostí a zručností:

- pokus,
- demonštrácia,
- hra,
- opakovanie a precvičovanie (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry AZ kvíz, domáce úlohy....) pokus, demonštrácia.

Formy vyučovania

Pre naplnenie cieľov školy budem využívať rôzne formy vyučovania, no najmä:

- integrované vyučovanie – blokové vyučovanie,
- kooperatívne vyučovanie,
- projektové vyučovanie,
- skupinové vyučovanie,
- individuálne vyučovanie,
- práce na školskom pozemku a v dielni,
- praktická činnosť,
- vyučovanie v rôznom prostredí,
- exkurzie, výlety, vychádzky,
- súťaže, kvízy,
- športové aktivity,
- rôzne výchovné aktivity súvisiace so vzdelávaním.

Nakoľko sme malá škola so siedmymi triedami ale so všetkými ročníkmi, v každej triede je zlúčených niekoľko ročníkov, čo si vyžaduje špecifické formy a metódy práce so žiakmi. Na vyučovaní sa pracuje zväčša v skupinách alebo vo dvojiciach. Na hodinách telesnej výchovy a pracovného vyučovania sa žiaci delia na skupiny chlapcov a dievčat a zlučujú sa z rôznych rôznych ročníkov.

Metódy a formy práce, ich logické usporiadanie a kombinovanie si volí učiteľ podľa predmetu, zamerania a konkrétnej situácie v triede so zameraním na motiváciu a usmernenie žiakov na vyučovaní a učení.

6.1 ZAČLENENIE PRIEREZOVÝCH TÉM

Prierezové témy sú začlenené do predmetov podľa svojho obsahu a uvedené sú učebných osnovách jednotlivých predmetov.

Výchova k manželstvu, rodičovstvu a výchova ku zdraviu
Environmentálna výchova
Regionálna výchova
Finančná gramotnosť
Multikultúrna výchova
Dopravná výchova
Výchova k ľudským právam
Osobnostný a sociálny rozvoj
Prvky tvorivej dramatiky

Tieto prierezové témy sú rozpracované v novom predmete **Príprava pre život** ako aj vo vlastivede, vecnom učení, etickej výchove, občianskej výchove, literárnej výchove, v matematike.

Výchova k manželstvu, rodičovstvu a výchova ku zdraviu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov je príprava na zodpovedné partnerské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma Výchova k manželstvu a rodičovstvu je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii témy je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom Výchovy k manželstvu a rodičovstvu je systematické a cielené utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami.
Čiastkové ciele v prípravnom až 4. ročníku:

- rozvíjať zodpovednosť žiakov voči sebe a iným, aby boli schopní prevziať zodpovednosť za vlastné správanie, pomáhať žiakom rozvíjať pozitívne sebavedomie, pestovať sebaúctu žiakov,
- pestovať v žiakoch schopnosť výberu na základe správneho rozhodnutia, a to i v prípade, že budú vystavení negatívnemu tlaku (asertivita),
- formovať sociálne zručnosti žiakov v interakcii s inými: vytvárať a zvládnuť vzťahy, odhaľovať a riešiť problémy, jasne a výstižne formulovať myšlienky, vypočuť mienku iných v diskusii a iné,
- viesť žiakov k utváraniu personálnej bezpečnosti, poznať rozdiely medzi vhodnými a nedovolenými telesnými dotykmi, viesť žiakov k tomu, aby si postupne uvedomovali a osvojili svoju pohlavnú rolu so zreteľom na spoločensko – mravné normy vzájomného správania,

- zdôrazňovať význam kamarátstva a priateľstva, ktoré pomáha rozvíjať interpersonálne vzťahy / empatiu, komunikačné schopnosti,
- formovať postoje k bezpečnému správaniu vo vzťahu k zdraviu, oboznámiť žiakov s negatívnymi účinkami fajčenia, alkoholu a iných drog na zdravie a správanie jednotlivca,
- poskytnúť žiakom prvotné informácie o vzniku a vývine ľudského jedinca, starostlivosť rodičov o dieťa (výživa a opatera), poskytnúť žiakom základné poznatky o biologických, emocionálnych a sociálnych zmenách v puberte (4. roč.).

Ciele Výchovy k manželstvu a rodičovstvu v ročníkoch 5. až 9. sú zamerané tak, aby prispievali k výchove celej osobnosti dospievajúceho dievčaťa a chlapca, aby boli schopní poznávať a chápať mravné, sociálne, psychologické a fyziologické zvláštnosti ľudských jedincov podľa pohlavia, a tak vytvoriť optimálne medziľudské vzťahy s ľuďmi svojho a opačného pohlavia.

Čiastkové ciele v ročníkoch 5. až 9.:

- pomáhať žiakom v procese sebauvedomovania a sebaúcty, rozvíjania tolerancie a zodpovednosti ako základných podmienok humánnych vzťahov medzi pohlaviami,
- dať žiakom ucelený etický systém, ktorý im osobne umožní osvojiť si spoločensky žiaduce a eticky správne postoje, názory a presvedčenie, aby vedeli správne hodnotiť vzťahy medzi pohlaviami, vzťahy v manželstve a v rodine,
- viesť žiakov k pochopeniu lásky ako základnej zložky sexuality,
- pripraviť žiakov na zodpovedné rozhodovanie v kritických oblastiach psychosexuálneho vývinu na základe mravných a všeobecne platných hodnôt a noriem.
- prispievať k poznatkom o sexuálnom rozmere nášho života a k jeho pochopeniu, v tomto procese sú podstatné city, hodnoty a kultivovaná komunikácia,
- sprostredkovať žiakom základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách v puberte, v týchto súvislostiach dať žiakom aj primerané informácie o anatómii a fyziológii rozmnožovacieho ústrojenstva ženy a muža, priblížiť im proces rozmnožovania, vnútromaternicový vývin plodu vrátane priebehu gravidity a pôrodu,
- vysvetliť žiakom význam plánovaného rodičovstva, význam harmonickej a zdravej rodiny pre optimálny telesný a duševný vývin dieťaťa, zásady rodinnej výchovy, práva a povinnosti rodičov a detí, zoznámiť ich s medzinárodnými konvenciami o právach dieťaťa a s Deklaráciou práv dieťaťa,
- vysvetliť žiakom možné riziká predčasných a rizikových sexuálnych aktivít, vrátane nežiaducej gravidity, interrupcie, pohlavných chorôb a nákazy HIV/AIDS,
- zoznámiť žiakov s metódami plánovaného rodičovstva - prirodzené metódy plánovaného rodičovstva a metódy antikoncepcie a ich vplyv na zdravotný stav,
- vysvetliť žiakom nebezpečenstvo zneužívania drog pre reprodukčné zdravie a možnosti nákazy HIV/AIDS,
- naučiť žiakov odolávať negatívnym vplyvom rovesníckych skupín, rôznym médiám, ale naučiť ich aj aktívnej obrane pred možným sexuálnym zneužitím,

- naučiť žiakov potrebným sociálnym zručnostiam, asertívnemu správaniu a empatie. V týchto súvislostiach im zdôrazniť význam sebaovládania a sebadisciplíny pri vytváraní kvalitných a rovnocenných medziľudských vzťahov.

Environmentálna výchova

Problém zachovania života na Zemi sa stáva globálnym problémom.
Cieľom tejto prierezovej témy je :

- prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi,
- poznať a chápať vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu,
- rozvíjať u žiakov spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu,
- rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej resp. medzinárodnej úrovni,
- pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa výrobcu.

  V oblasti postojov a hodnôt nadobudne schopnosť:
- vnímať život ako najvyššiu hodnotu,
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu,
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby,
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia,
- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu,
- prehlbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania smerom k životnému prostrediu,
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť.

Environmentálnu výchovu budeme realizovať: prostredníctvom environmentálnych dní, vychádzok, účelových cvičení, ako aj v rámci vyučovania jednotlivých predmetov.

Regionálna výchova

Regionálna výchova vedie k vzťahu a úcte k človeku, obci, mestu, vlasti výchova k národnému povedomiu. Tvorí súčasť výchovného pôsobenia, každodenného kontaktu žiakov s okolitou realitou, rodičmi a učiteľmi. Prostredníctvom úrovne kvality týchto kontaktov a vznikajúcich väzieb je silne ovplyvňovaný vzťah detí k hodnotám, k vytváraniu a rozvíjaniu ich vzťahov a postojov k okoliu.

Regionálna výchova sa zaoberá rozvíjaním pozitívnych postojov:

- k sebe samému, ktorý je založený na schopnosti vlastnej sebareflexie umožňujúcej budovanie rozvoja zdravého sebavedomia. Kvalita sebavedomia sa prejavuje v správaní k iným ľuďom, v uvedomovaní si zodpovednosti za svoje zdravie a konanie vo vzťahu k iným, k svetu okolo, ako základne občianskych postojov budovaných cez poznanie a utváranie si vzťahu k miestu kde žijem, k histórii, tradíciám rodiska, regiónu, vlasti,
- uvedomenie si príslušnosti a úcte k národu,
- dokázať pochopiť a rešpektovať a akceptovať tradície, kultúr ostatných národov a etník,
- k mravným štandardám, ktoré sa stávajú vnútorným regulátorom správania, čiže porozumieť mravným hodnotám, vedieť hodnotiť ľudské konanie, vedieť prijímať zodpovednosť za svoje správanie, rozvíjať schopnosť morálneho sebahodnotenia,
- k všeľudským hodnotám.

Cieľom regionálnej výchovy je vychovať osobnosť, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, ktorá je hrdá na svoj národ, na tvorbu našich predkov , čiže na svoju vlasť,
- zachováva hodnoty kultúry a remeselnej výroby,
- pozná históriu a súčasnosť,
- má vzťah, väzby na vlastnú lokalitu a širší región.

Regionálnu výchovu budeme realizovať najmä v rámci rozšíreného vyučovania vlastivedy, ale aj vo vecnom učení, dejepise, zemepise, na pracovnom vyučovaní, v záujmových útvaroch.

Finančná gramotnosť

Finančná gramotnosť (FG) je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Finančná gramotnosť nie je absolútnym stavom, je to kontinuum schopností, ktoré sú podmienené premennými ako vek, rodina, kultúra či miesto bydliska. Finančná gramotnosť je označením pre stav neustáleho vývoja, ktorý umožňuje každému jednotlivcovi efektívne reagovať na nové osobné udalosti a neustále meniace sa ekonomické prostredie.

Medzi najpálčivejšie problémy dnešnej doby patrí vysoká miera nezamestnanosti, s čím súvisí zlá ekonomická situácia, znižovanie životnej úrovne mnohých ľudí, nedostatok financií na zabezpečenie základných životných potrieb. Zvyšovanie počtu ľudí žijúcich na hranici chudoby často súvisí aj s nedostatočnou schopnosťou narábať s vlastnými financiami. Ľudia často nevedia zvážiť a reálne zhodnotiť finančnú situáciu, v ktorej sa nachádzajú, neodhadnú riziko, nemyslia na budúcnosť a dostávajú sa do ťažkých často neriešiteľných finančných situácií.

Sme moderná škola, naším cieľom je pripraviť žiakov na ďalšie vzdelávanie. Avšak žiaci končiaci u nás PŠD nepokračujú ďalšom v štúdiu, chceme ich preto pripraviť do života, o čom svedčí aj náš vlastný predmet Príprava pre život.

Oblasť FG sa našich žiakov úzko dotýka. Mentálne postihnutí žiaci pochádzajúci z marginalizovaných rómskych komunít majú skreslené predstavy o živote a my im chceme ponúknuť reálnejší pohľad na život, konkrétnu predstavu. Pomôcť im meniť postoj k životu a pripraviť ich na rôzne životné situácie, napr. ako je chudoba a úžera, ktorá v rómskych osadách „prekvitá“. Učiť ich do budúcnosti, lebo tak, ako ich rodičia, aj ony žijú „tu a teraz“ a budúcnosť ich vôbec nezaujíma. Mnohé veci majú zadarmo a neuvedomujú si ich cenu, hodnotu. Myslia si, že to bude takto vždy, aj keď budú dospelí, preto sa chceme pokúsiť o zmenu v ich myslení, názoroch a postojoch. V rámci rozvojového projektu sme vypracovali Metodiku na zapracovanie a aplikáciu tém finančnej gramotnosti do nášho ŠkVP. Prostredníctvom tejto metodiky sme začlenili jednotlivé témy FG do tematických výchovnovzdelávacích plánov predmetov – matematika, vecné učenie, vlastiveda, príprava pre život, pracovné vyučovanie, etická výchova, slovenský jazyk a literatúra, občianska náuka.

Multikultúrna výchova

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehlbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia.

Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenala len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola a dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie.

Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení, a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí.

Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokáže s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Multikultúrnu výchovu možno prirodzene začleniť do humanitných a spoločenskovedných predmetov. Prvky multikultúrnej výchovy však možno v obsahovej a metodickej rovine či s pomocou vhodných príkladov rozvíjať aj v prírodovedných predmetoch či pri výučbe slovenského jazyka.

Multikultúrnu výchovu budeme realizovať na vyučovaní najmä vlastivedy, vecnom učení, dejepise, literárnej výchovy, zemepise, občianskej výchove, v rámci rôznych aktivít, kvízov, exkurzií.

Dopravná výchova

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Neúmerný je počet dopravných nehôd, ktorých účastníkmi sú deti v mladšom a staršom školskom veku. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy.

Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou dopravnej výchovy v školách je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detských dopravných ihriskách alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Ciele dopravnej výchovy sú zamerané na všetky tri oblasti osobnosti žiaka, na oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať. Ciele sú zostavené v zmysle týchto kritérií :

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- osvojiť si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, ako chodec, cyklista, cestujúci (spolujazdec),
- naučiť deti pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote, - zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Dopravnú výchovu budeme realizovať v rámci vyučovania vecného učenia, vlastivedy, občianskej náuky, slovenského jazyka, vychádzok, exkurzií, výletov, účasti na dopravnom ihrisku.

Výchova k ľudským právam

Cieľom výchovy a vzdelávania k ľudským právam je osvojiť si vedomosti a zručnosti, formovať postoje, ktoré sú dôležité na podporovanie ľudskej dôstojnosti, informovanej a nezávislej participácie na vývoji demokratickej spoločnosti a to v súlade s hodnotami, ako sú ľudské práva, rovnosť, pluralita a spravodlivosť.

Zmyslom dosiahnutia (naplnenia) cieľov výchovy a vzdelávania k ľudským právam je, aby žiaci rozumeli najdôležitejším pojmom v tejto oblasti a osvojili si ich ako hodnoty, ktoré budú usmerňovať ich správanie. Základné poznatky a vedomosti by si žiaci mali osvojiť veku primeranou formou na aplikačnej úrovni prostredníctvom vlastného prežívania a skúsenosti.

Účinná výchova a vzdelávanie k ľudským právam nie je možná bez participatívnych a interaktívnych metód a vhodného demokratického prostredia, podporujúceho výchovu a vzdelávanie k „ochrane ľudských práv“. Predkladáme širšiu paletu vhodných metód, z ktorých si učiteľ môže vybrať pri výučbe ľudsko-právnych poznatkov,

tém a sociálnych zručností.

Pri výučbe problematiky ľudských práv budeme používané také organizačné formy a metódy výchovy a vzdelávania, ktoré budú založené na aktivite žiakov. Takýmito participatívnymi a interaktívnymi metódami sú napríklad zážitkové učenie, kooperatívne učenie, rolová simulácia, brainstorming, bzučiace skupiny, asociačné metódy, tvorivé používanie textov, otvorená a úprimná diskusia medzi učiteľom a žiakom, medzi žiakmi navzájom, rôzne psychohry a ďalšie aktivizačné metódy.

Diskusia má obsahovať otvorené a sebareflexívne otázky, rozvíjať kritické myslenie. Spomínané metódy zároveň umožňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom a osvojovanie si poznatkov a pojmov veku primeranou formou. Sú dôležitým nástrojom rozvíjania sociálnych zručností a psycho-sociálnych vlastností žiakov.

Výchovu k ľudským právam budeme realizovať v rámci jednotlivých predmetov podľa obsahu učiva, no najmä na etickej výchove, občianskej náuke, vlastivede, dejepise, vecnom učení, v rámci rôznych aktivít, kvízov, besied.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to okrem iného aj rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí.

Cieľom je rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmýšľať o sebe), sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebavzdelávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a

práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).

Téma sa prelína všetkými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Nevyhnutné je, aby sa všetky témy realizovali prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód.

Osobnostný a sociálny rozvoj budeme realizovať počas celého pôsobenia žiakov v škole na všetkých vyučovacích hodinách, mimoškolských aktivitách.

Prvky tvorivej dramatiky

Dramatická výchova ako jeden zo spôsobov rozvíjania tvorivosti je šitá na mieru deťom a vyhovuje predovšetkým mentalite žiakov, ktorých zážitkové učenie upúta a zaujme. Ako inovačný prístup umožní modelovať sociálne úlohy a formy komunikácie a pomocou nich prenikať do reálneho sveta dospelých. Ponúka možnosť stavať na skúsenostiach žiaka, orientovať vyučovanie na aktívnu činnosť žiakov, na ich vlastné skúsenosti, objavovanie, prežívanie.

Literatúra ako prostriedok poznávania sveta sa nám ponúka ako otvorená možnosť hľadania ľudského v každom človeku, treba jej nastaviť všetky zmysly, zapojiť emócie, intuíciu, empatiu.

Dramatická výchova uspokojuje aj citové potreby detí, najmä dospievajúcich žiakov, ktorým hra sociálnych úloh umožňuje vidieť svoje vlastné správanie a postoje očami druhých.
Prvky tvorivej dramatiky budeme uplatňovať najmä na rozšírených hodinách literárnej výchovy, ale aj na občianskej výchove, etickej výchove, vecnom učení, vlastivede.

7 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:
1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

Ciele vnútroškolskej kontroly:

- Vytvárať optimálne podmienky na zabezpečenie plynulého a kvalitného výchovnovzdelávacieho procesu.
- Hodnotiť výchovnovzdelávací proces.
- Zisťovať/zabezpečovať objektívnosť hodnotenia a klasifikácie žiakov a diferencovaný prístup.
- Zisťovať/zabezpečovať dodržiavanie metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov a objektívnosť hodnotenia.
- Zisťovať/zabezpečovať dodržiavanie iŠkVP.
- Zisťovať/zabezpečovať úroveň osvojovania si kľúčových kompetencií, využívanie aktivizujúcich metód a foriem práce učiteľmi.
- Delegovať kompetencií na pedagógov, práca MZ a PK (funkčnosť, efektivita).
- Prehľad o odbornej a metodickej pripravenosti učiteľov.
- Kontrolovať dodržiavanie pracovnej disciplíny – poriadkov (organizačného, pracovného, vnútorného, rokovacieho).
- Tvorba školských projektov.
- Zabezpečiť správne vedenie pedagogickej dokumentácie.
- Kontrolovať dodržiavanie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygienických opatrení (vedenie dokumentácie, frekvencia úrazov a ich hlavné príčiny, prijaté opatrenia a kontrola ich plnenia).

Formy a prostriedky vnútroškolskej kontroly

- Pedagogické pozorovanie na vyučovacích hodinách, plnenie rozvojových cieľov školy zameraných na žiaka.
- Využívanie aktivizujúcich metód a foriem práce, príprava na VVP.
- Kontrola plnenia učebných osnov a TVVP jednotlivých predmetov.
- Kontrola predpísaných žiackych písomných prác.
- Kontrola úrovne osvojených vedomostí žiakov.
- Starostlivosť o slabo-prospievajúcich žiakov a neprospievajúcich žiakov.
- Kontrola pedagogickej dokumentácie (úroveň jej vedenia, vecnosť a správnosť).
- Kontrola žiakov a učiteľov v rešpektovaní psychohygienických požiadaviek, pitný režim, relaxačné a telovýchovné prestávky.

- Kontrola práce triednych učiteľov.
- Dodržiavanie rozvrhu hodín a prestávok.
- Rozbor žiackych písomných prác.
- Účasť na zasadnutiach metodického združenia.
- Kontrola interiéru a areálu školy, kontrola dodržiavania zásad BOZP a PO.
- Kontrola pedagogického dozoru nad žiakmi, dochádzky.
- Riadené rozhovory so žiakmi, rodičmi, učiteľmi, externými zamestnancami a statnými zamestnancami školy.

7.1 Hodnotenie výchovnovzdelávacích výsledkov práce žiakov

Hodnotenia a klasifikácia žiakov je nepretržitý proces. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu.

Cieľom hodnotenia výchovnovzdelávacích výsledkov žiakov v škole je :

- poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom sa zlepšil a v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky,
- hodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Treba brat do úvahy individuálne predpoklady, druh a stupeň postihnutia, vek, konkrétny stav žiaka a prípadné fyzické a psychické ťažkosti žiaka, ktorými môže byt jeho výkon ovplyvnený. Prednosť dávame pozitívnemu vyjadrovaniu. Kľúčovú úlohu zohráva povzbudenie, ocenenie, pozitívna motivácia.
Súčasťou hodnotenia je aj seba hodnotenie žiakov, ich snaha a schopnosť posúdiť nielen svoju prácu, ale aj vynaložené úsilie, osobné možnosti a rezervy.
Hodnotenie výchovnovzdelávacích výsledkov žiakov ako aj správania je od 1. 9. 2015 realizované v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie .

Slovné hodnotenie

ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Prípravný ročník – všetky predmety sa hodnotia slovne.

ŠkVP pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
1. – 9.r. - všetky predmety sa hodnotia slovne.

Slovné hodnotenie na rozdiel od klasifikácie známkami umožňuje predovšetkým podať dieťaťu spätnú väzbu o dosiahnutých osobných pokrokoch pri osvojovaní konkrétnych vedomostí, schopností a zručností bez porovnávania s ostatnými žiakmi.

Žiaci majú zrkadielko / žiacku knižku.
Zrkadielko, žiacka knižka, vysvedčenie.

Klasifikácia

ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
1. - 9. ročník - všetky predmety sú klasifikované známkou.
Žiacka knižka, vysvedčenie.

Základné pravidlá pre použitie klasifikácie:

- Známka z vyučovacieho predmetu nezahrňuje hodnotenie žiakovho správania.
- Klasifikuje sa len prebrané a precvičené učivo.,
- Žiaci majú možnosť a dostatok času k naučeniu, precvičeniu a zažitiu učebnej látky.
- Učiteľ vyvážene hodnotí, premieta do klasifikácie a hodnotenia vedomostí. schopností, spôsobilostí a zručností žiaka postup, prácu s informáciami.
- Úroveň komunikácie a tvorivosti žiaka.
- Vyučujúci nerozdeľuje žiakov na úspešných a neúspešných.
- Vyučujúci nehodnotí žiakov porovnávaním medzi žiakmi, ale porovnávaním výkonu žiaka na začiatku a na konci (aký posun žiak urobil, spôsob, ako pracoval, postup)
- Pri klasifikácii používa učiteľ päť klasifikačných stupňov.
- Písomné práce žiakov vyučujúci predmetov odkladajú.
- Písomné práce z matematiky a slovenského jazyka polročne vykonáva vedenie školy.
- Všetky písomné práce budú včas oznámené, aby mal žiak dostatok času na ich prípravu.
- Tradičné ústne skúšanie bude nahradené efektívnejším spôsobom zisťovania vedomostí a schopností žiakov.
- Významným prvkom procesu učenia je práca s chybou, žiaci majú právo robiť chyby – uvedomenie si chyby je príležitosť naučiť sa to lepšie.
- V prípade slabých výsledkov je rodič vopred písomne informovaný upomienkou.

Hodnotenie správania

- Kritériom na hodnotenie a klasifikáciu správania je dodržiavanie pravidiel správania školského poriadku počas klasifikačného obdobia. Učitelia pritom využívajú najmä pozitívnu motiváciu.
- Správanie je hodnotené slovne pri slovnom hodnotení a známkou pri klasifikácii.
- Hodnotenie a klasifikáciu správania žiaka navrhuje triedny učiteľ po prerokovaní s učiteľmi, ktorí v triede vyučujú a schvaľuje riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade.
- Hodnotenie správania žiakov zohľadní, ak to zváži triedny učiteľ, po dohode s pedagogickou radou – v slovnom komentári na vysvedčení.
- Hodnotenie a klasifikáciu žiakov s poruchou správania treba posudzovať s prihliadnutím na ich poškodenie v úzkej spolupráci so psychológom, odborným lekárom a zákonným zástupcom žiaka.

7. 2 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov je jednou z najdôležitejších činností systému riadenia ľudských zdrojov. Okrem motivácie slúži ako zdroj veľkého množstva užitočných informácií pre ďalšiu personálnu činnosť. Dobre spracovaný systém hodnotenia zamestnancov sa prejaví hlavne v zvýšenom pracovnom výkone, v zlepšení motivácie zamestnancov ku kvalite, v zvýšení spravodlivosti a efektívneho odmeňovania a mnohých ďalších aspektov.

Ciele kontroly:

- získať prehľad o odbornej a metodickej pripravenosti učiteľov a vychovávateľov,
- zabezpečiť plynulý chod vyučovania, dodržiavanie pracovnej disciplíny, rozvrhu hodín,
- zabezpečiť realizáciu školského vzdelávacieho programu,
- sledovať plnenie úloh plánu práce školy, ako aj ostatných vnútorných dokumentov školy, pracovno-právnych predpisov, z pracovných porád,
- dodržiavanie bezpečnostných predpisov,
- získať prehľad o úrovni výchovnovzdelávacieho procesu,
- získať prehľad o objektívnosti hodnotenia a klasifikácie žiakov jednotlivými učiteľmi, s cieľom zabezpečiť zjednocovanie kritérií pri klasifikácii,
- sledovať dodržiavanie psychohygienických zásad na vyučovaní,
- využívanie učebných pomôcok a didaktickej techniky,
- stav pedagogickej a žiackej dokumentácie,
- plnenie úloh vyplývajúcich z funkcií stredného manažmentu školy, triednych učiteľov,
- kvalita spolupráce jednotlivých vyučujúcich ako aj všetkých zamestnancov,
- úroveň práce v záujmových útvaroch, v ŠKD,
- sledovať efektívne využívanie finančných prostriedkov.

Hodnotenie zamestnancov sa bude zakladať na základe:

- pedagogického pozorovania, rozhovoru,
- výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, aktivity),
- hodnotenie manažmentom školy,
- na základe ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok mimoškolskej činnosti,
- vzájomného hodnotenia učiteľov (otvorené hodiny, vzájomné hospitácie)
- hodnotenia rodičmi, verejnosťou,
- dobrých, dlhotrvajúcich výsledkoch vo výchovno-vyučovacom procese,
- príkladného vzťahu k žiakom a ich rodičom,
- tvorivého prístupu, ochote ďalšieho vzdelávania, presnosť, dochvíľnosť, samostatnosť, taktnosť a kladný vzťah k organizácii,
- reprezentácie seba a školy prostredníctvom výsledkov žiakov na súťažiach,
- tvorba projektov,
- účasť na akciách školy, žiakov.

7. 3 Hodnotenie školy

Hlavným cieľom autoevalvácie – sebahodnotenia školy je zhodnotenie stavu o tom, ako funguje školský vzdelávací program, aké je prostredie školy, v ktorom sa uskutočňuje edukácia. Tieto informácie slúžia ako spätná väzba vedúca k skvalitneniu výchovno-vyučovacieho procesu. Ďalšie hodnotenie školy bude prebiehať na základe sledovania a zhromažďovania žiackych prác, dotazníkov pre žiakov a rodičov, ale aj učiteľov.

Kritériá hodnotenia :

- spokojnosť žiakov, spokojnosť rodičov,
- naplnenie cieľov školy stanovených v ŠkVP a v Koncepčnom zámere,
- výsledky žiakov na súťažiach, úspešnosť projektov,
- hodnotenie zriaďovateľom, verejnosťou,
- kvalita výchovno-vyučovacích výsledkov žiakov školy,
- atmosféra školy, pozitívna klíma,
- úroveň materiálno-technických podmienok.

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy :

- dotazníky pre žiakov a rodičov, ankety, rozhovory,
- stav pedagogickej dokumentácie,
- analýza úspešnosti žiakov na súťažiach,
- výstupy z kontrolnej činnosti,
- SWOT analýza.